



## СВАБОДА

Забаронена 24 лістапада 1997 г.

### Памірае чалавек

*Адвакат пайшоў на адчайны крок, каб дамагчыся справядлівасці*

Адвакат Аляксей Філіпчанка, які два тыдні таму ўчыніў самаспаленне перад будынкам Наваполацкага гарадскога суда, цяпер знаходзіцца пры смерці ў Віцебскім абласным апёкавым цэнтры.

Як ужо паведамляла наша газета, 49-гадовы адвакат падпаліў сябе ў знак пратэсту супраць самавольства мясцовых уладаў, якія ўсім магчымымі спосабамі імкнуцца выселіць з законнага жылля ягоную падабаронную. Персанальная пенсіянерка Антаніна Воранава жыве ў Наваполацку ў кватэры, атрыманай яшчэ ў савецкія часы. У маладыя гады заслужаны будаўнік БССР Антаніна Воранава была прэміраваная за ўдарную працу льготнай чаргой на кватэру. Аднак другі муж Воранавай, з якім у яе не складалася жыццё, пасля разводу пачаў заяўляць свае правы на гэтую кватэру. Кажуць, ён мае добрыя сувязі і ў пракуратуры, і ў судзе, і сярод «вертыкальных каў». Жанчына спрабавала з дапамогаю адваката Філіпчанкі адстаяць сваё жыллё праз суд, але адразу адчула на сабе ўсю магутнасць мясцовай выканаўчай машыны. Для таго каб выселіць Воранаву з кватэры, выкарыстоўваліся і міліцыя, і пракуратура, і нават пажарныя. Непрыкрытая вайна цягнулася некалькі месяцаў.

У пачатку лета пасля чарговага такога «візиту» Антаніна Воранава зачынілася ў кватэры і прыгразіла, што ўзарве сябе пры дапамозе газавага балона. Яе адвакат сеў каля дзвярэй і падрыхтаваўся абліцца бензінам і падпаліць сябе. Аднак уладам тады ўдалося ўгаварыць змагароў за справядлівасць. Здавалася, канфлікт быў вычарпаны. Але ў хуткім часе «машына» зноў запра-

цавала. Відаць, «наверсе» было вырашана не ствараць прэцэдэнт, калі чалавек з народа змог адолець бюракратычную машыну. Цяжба працягвалася. Не плывала на яе вынік і галадоўка, якую Філіпчанка правёў у знак пратэсту супраць самавольства ўладаў.

8 ліпеня павінен быў адбыцца суд, які вынес бы пастанову арыштаваць упартага адваката. І тады Філіпчанка, які ўбачыў у будынку суда падрыхтаваны на рад міліцыі, абліў сябе бензінам і падпаліўся. Па словах відавочцаў, полымя ад трох літраў бензіну шуганула вышэй дрэваў.

Пазней, ужо ў балыніцы, Філіпчанка заявіў, што ён цалкам усведамляў свае дзеянні. Першыя дні адвакат быў пры памяці. Псіхіятры, якія гутарылі з ім пасля «вогненнай» акцыі, ніякіх адхіленняў у псіхіцы не выявілі.

На цэле адваката амаль няма жывога месца, ён атрымаў апёкі трэцяй ступені (ўсяго іх чатыры). Пасля пяці сутак барацьбы за жыццё Філіпчанкі медыкі перавезлі яго з Наваполацка ў Віцебск. Але ў арганізм ужо пранікла інфекцыя і хутка зробіць сваю чорную справу — Філіпчанка памрэ. Гэты факт прызнаюць і самі медыкі. Абсталяванне, якое яшчэ можа дапамагчы адвакату выйграць спрэчку са смерцю, ёсць толькі ў Мінску. Аднак гэтага чалавека ў сталіцу чамусьці не пераводзяць, хаця рэальна дапамагчы яму можна толькі тут.

Іван БАБІЧАЎ

### Росквіт на складзе

Міністэрства статыстыкі паведаміла вынікі «росквіту» беларускай эканомікі за першую палову 1998 года.

З кожным месяцам прамысловасць выпускае ўсё больш прадукцыі, але пры гэтым рэнтабельнасць вытворчасці зніжаецца, а чвэрць прадпрыемстваў наогул працуюць стратна. А раз няма прыбытку, то заробатная плата мізэрная, да таго ж і яе не заўсёды выплачваюць у належныя тэрміны.

Тым часам цэны на спажывецкія тавары растуць аперэджальнымі тэмпамі. У чэрвені прадукты харчавання падаражэлі больш чым на 3 працэнты, а з пачатку года кошты ўзраслі амаль на 25 працэнтаў.

Яскравай ілюстрацыяй «поспехаў» беларускай эканомікі з'яўляюцца склады. Запасы гатовай прамысловай прадукцыі за паўгода павялічыліся больш чым у 1,5 разы і дасягнулі астранамічнай сумы ў 25,6 трыльёна рублёў. Карацей кажучы, 1/10 частка прадукцыі, вырабленай у першым паўгоддзі, аказалася нікому непатрэбнай. Яе не ўдаецца не толькі прадаць «за жывыя грошы», але і абмяняць на што-небудзь па бартэры.

Такім чынам, як і ў былыя часы, галоўнае: давай, давай! І даюць. А што толку?

Канстанцін СКУРАТОВІЧ

### Да ўвагі чытачоў!

Наступны нумар газеты НАВІНЫ выйдзе ў пятніцу, 31 ліпеня. Нагадаем, што скарачаны графік выпуску выкліканы тэхнічнымі прычынамі. Са жніўня газета зноў будзе выходзіць тры разы на тыдзень.

РЭДАКЦЫЯ



У калгасах і саўгасах пачынаецца чарговая «бітва за ўраджай».

## Самых разумных і спрытных чакаюць студэнцкія білеты

Сёлета ў вышэйшых навучальных ўстановах Беларусі паступае амаль 60 тысяч чалавек. Але шанцы паступіць ёсць далёка не ва ўсіх: 42 дзяржаўныя ВНУ краіны гатовы прыняць толькі 23 тысячы студэнтаў.

Наш карэспандэнт наведваў прыёмныя камісіі розных ВНУ Беларусі і пацікавіўся, які конкурс сёлета трэба прайсці абітурыенту, каб стаць студэнтам. Вось што атрымалася ў выніку.

У самы прэстыжны Беларусі дзяржаўны ўніверсітэт сёлета паступае больш за 5 тысяч чалавек, яны прэтэндуць на 1.740 месцаў. Такім чынам, сярэдні конкурс у БДУ складае тры чалавекі на месца. Але лічбы конкурсу сур'ёзна адрозніваюцца ў залежнасці ад абранай спецыяльнасці. Напрыклад, на спецыяльнасць «сацыялогія» конкурс складае 6,6 чалавека на адно месца, а вось вывучаць экалогію на біялагічным факультэце ахвотных няшмат: на 15 месцаў — усяго 15 прэтэндэнтаў.

У Політэхнічнай акадэміі сярэдні конкурс таксама складае 3 чалавекі на месца. Сапраўднае спаборніцтва разгарнулася за спецыяльнасць «эканоміка і прававое забеспячэнне гаспадарчай дзейнасці» — 6,5 чалавека на месца, на спецыяльнасць «эксплуатацыя транспартных сродкаў» — 5,3 чалавека на месца. Але значна прасцей патрапіць, напрыклад, на факультэт транспартных камунікацый — конкурс складае каля 2,2 чалавека на месца.

Не пакутуе ад недахопу абітурыентаў і Эканамічны ўніверсітэт. Амаль на ўсіх факультэтах за адно месца змагаюцца не меней за 4 чалавекі. Найбольшай папулярнасцю карыстаецца факультэт гаспадарчага права — 5,3 чалавека на месца. Як вядома, эканоміка цяпер —

адзін з галоўных прыярытэтаў навучання. Спецыялісты прагназуюць, што праз некалькі гадоў Беларусі будзе задыхацца ад лішку эканамістаў. І гэта пры амаль ўшчэнт разбуранай эканоміцы краіны. Дарэчы, амаль анекдатычная сітуацыя: найвышэйшы конкурс на «эканоміку» — у Агрэхнічным універсітэце. На 12 месцаў тут прэтэндуе каля 200 чалавек.

### Перакладчыкі, медыкі, настаўнікі...

Другім прыярытэтам сучаснага навучання можна лічыць замежныя мовы, перш за ўсё — англійскую. У Лінгвістычным універсітэце сярод тых, хто хоча вывучаць англійскую мову на прэстыжным перакладчыкім факультэце, толькі кожны шосты зможа рэалізаваць сваю мару. На другім месцы па папулярнасці ў Лінгвістычным універсітэце, як ні дзіўна, — арабская мова. Колькасць жадаючых размаўляць па-арабску ў 5,6 раза перавышае магчымасці ўніверсітэта. На педагогічных факультэтах МДЛУ найвышэйшы конкурс — на іспанскім факультэце: 4 чалавекі на месца, нават вышэй, чым на англійскім (3,8). А прасцей за ўсё патрапіць у Лінгвістычны ўніверсітэт, пажадаўшы вывучаць французскую мову разам з бе-

ларускай. Тут конкурс складае ўсяго паўтара чалавека на месца.

Даволі проста стаць студэнтам Універсітэта інфарматыкі і радыёэлектронікі — конкурс не перавышае 2,4 чалавека на месца. У Педагагічным універсітэце ўсё залежыць ад спецыяльнасці: калі вас цікавяць англійская мова разам з беларускай, то паступіць няпроста, бо конкурс — 7,4 чалавека на месца. І паступленне амаль гарантаванае, калі ваша мара — выкладаць дзецям у школе музыку і спевы разам з сусветнай і айчынай культурай (на 25 месцаў — 26 прэтэндэнтаў).

У Медыцынскім інстытуце найбольш прэстыжнымі лічацца прафесіі педыятра і стоматалага — толькі кожны пяты з паступаючых на гэтыя факультэты зможа сёлета пачаць вучобу па абранай спецыяльнасці.

### Хочаш быць міліцыянтам?

У Акадэміі МУС, якую звычайна называюць «міліцэйскай акадэміяй», сярэдні конкурс складае тры чалавекі на месца. Акадэмія рыхтуе супрацоўнікаў міліцыі для аператыўнай працы ў крымінальным вышуку і іншых службах, следчых і экспертаў, участковых інспектараў і інспектараў ДАІ, а таксама персанал турмаў і калоніяў. Па словах начальніка факультэта крымінальнай міліцыі маёра Аляксандра Маліноўскага, звычайна ў Акадэмію прымаюцца толькі хлопцы, але заўсёды існуюць «асобы ўмовы» для дзяўчат — прымаюць толькі тых, чые бацькі-супрацоўнікі міліцыі загінулі на паст, але бяруць і спартсменак. Сёлета, напрыклад, разам з бе-

### Шэсце

У наступны панядзелак у Мінску па ініцыятыве дэмакратычных партыяў праводзіцца шэсце з нагоды 8-й гадавіны прыняцця Дэкларацыі аб дзяржаўным суверэнітэце Беларусі. Шэсце пачнецца а 18 гадзіне ад кінатэатра «Кастрычнік» і завершыцца мітынгам каля Опера нага тэатра.

### Візы

З 1 жніўня пасольства Польшчы ў Мінску, а таксама консульствы ў Брэсце і Гродне пачнуць выдаваць шматразовыя і аднаразовыя візы. Кошт шматразовай візы складзе 14 долараў ЗША, аднаразовай — 5 долараў. Тэрмін выдачы — 7 рабочых дзён. Экспрэс-візу можна будзе атрымаць за 3 дні, але каштаваць яна будзе даражэй на 24 долары.

хлопцамі ў міліцэйскую акадэмію паступаюць 34 дзяўчыны.

Дарэчы, паколькі Акадэмія МУС з'яўляецца спецыялізаваным ВНУ, дык і правілы паступлення тут свае. Як паведаміў маёр Маліноўскі, тым, хто хоча сваё жыццё звязаць з міліцэйскай службай, трэба яшчэ да першага траўня падаць заяву ў рэгіянальны аддзел унутраных спраў. Потым будучага курсанта чакае дасканалая медкамісія. Мясцовы аддзел унутраных спраў да 20 чэрвеня перасылае асабістую справу абітурыента ў Акадэмію, а тая па пошце выклікае яго на экзамены. Аляксандр Маліноўскі адмовіўся паведаміць агульную колькасць абітурыентаў, але зазначыў, што сярод іх — 168 медалістаў. На думку маёра, гэта сведчыць пра папулярнасць міліцэйскай акадэміі сярод беларускіх юнакоў.

### Не пашанцавала — вучыся за грошы

Тым, каму не пашанцавала пачаць вучыцца за дзяржаўны кошт, свае паслугі прапануюць 13 недзяржаўных ВНУ, а таксама платныя аддзяленні дзяржаўных ВНУ. Звычайна прыём дакументаў на платнае навучанне пачынаецца пасля заканчэння прыёмных экзаменаў у «бясplatнікаў». Год платнага навучання каштуе ў сярэднім ад 600 да 1.500 долараў ЗША. Праўда, у некаторых дзяржаўных ВНУ існуе тэарэтычная магчымасць перавесціся на бясplatнае навучанне — але толькі для тых, хто вучыцца «на пяцёркі», і толькі пры наяўнасці свабодных месцаў.

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

31 ліпеня Беларусбанк пачаў прымаць заявы ад «пацярпелых укладчыкаў», якія трымалі свае грошы ў Ашчадным банку і страцілі зберажэнні ў выніку інфляцыі. Аднак не спяшаюцца радавацца: жывых грошай узамен Беларусбанк пакуль не дае.

### Для каго?

На нейкую кампенсацию могуць разлічваць дзве катэгорыі ўкладчыкаў.

Па-першае, гэта тыя, хто яшчэ ў савецкі час падпісаўся на каштоўныя паперы мэтавай беспрацэнтнай пазыкі 1990 г. Тады, калі памятаеце, людзям прапаноўвалі наперад заплаціць за дарагі дэфіцытны тавар кшталту каляровага тэлевізара або аўтамабіля, а аддаць яго абяцалі праз некалькі гадоў. У выніку — ні грошай, ні рэчаў.

Па-другое, Беларусбанк прымае заявы ад тых, хто меў (або зрабіў) грашовыя ўклады ў Ашчадным банку Рэспублікі Беларусь у перыяд з 1 студзеня 1992 года да 1 студзеня 1995 года. Калі чалавек памёр, права на кампенсацию маюць ягоныя спадкаемцы.

Увага: *вы нікога не атрымаеце*, калі ваш уклад ляжаў у банку менш за 3 месяцы. Не падлягаюць кампенсцыі таксама выйгрышныя ўклады і ўклады на аб'яднаных і кампенсацийных рахунках.

### Дзяржава абяцае кампенсацию

# Замест грошай – аблігацыі

### Аблігацыі

Вярнуць людзям страты ад інфляцыі плануецца шляхам выдачы так званых *дзяржаўных кампенсацийных аблігацый* — спецыяльных каштоўных папераў. Іх выдадуць усім, хто мае права на кампенсацию (дакладны графік атрымання гэтых дакументаў можна даведацца ў вашым аддзяленні Беларусбанка).

Яшчэ праз некаторы час дзяржава пачне выкупляць гэтыя аблігацыі ў людзей — за грошы. На ўсю працэдуру выкупу *прадугледжаны дзесяцігадовы тэрмін* — з 1998 па 2007 год. У каго дзяржава купіць аблігацыі ў першую чаргу, будзе вырашаць Савет міністраў. Пакуль што плануецца, што ў 1998—2000 гадах *выкупіць аблігацыі пенсіянераў* (гэта значыць тых, хто дасягнуў пенсійнага ўзросту на момант падпісання адпаведнага прэзідэнцкага ўказа, а ён датаваны 21 красавіка 1998 г.).

У адпаведнасці з пастановай Савета міністраў сёлета, у 1998 г., дзяржава павінна купіць аблі-

гацыі ў грамадзянаў, якім *сплоўнілася 75 і больш гадоў*. Акрамя таго, у пераліку льготнікаў на сёлетні год значацца *бацькі і ўдзельнікі ваеннаслужачых*, якія загінулі пры выкананні вайсковага абавязку, а таксама *асобы, што маюць ордэны і медалі* за самаадданую працу і бездакорную ўладальніцкую службу ў гады вайны 1941—1945 гг.

### Грошы

Наўных грошай не дадуць. Пагашацца аблігацыі будуць *безнаўнымі рублямі*, якія будуць паступаць на спецыяльныя рахункі ў тым жа Беларусбанку. Уладальнік рахунка будзе мець магчымасць іх выкарыстоўваць праз *разліковы чэк* (чэкавую кніжку) альбо праз *аплата па даручэнні*.

З чэкавымі кніжкамі некаторыя ўжо змаглі пазнаёміцца — асобныя банкі прапаноўваюць такую паслугу. Тут ёсць свае перавагі: нават калі вы згубілі кніжку — грошы не прапалі, бо да кожнага чэка патрэбны ваш подпіс (а часам і пашпарт). Што ж да аплаты «па дару-

чэнні», то гэта значыць наступнае: калі вам ужо налічылі кампенсацийныя выплаты і вы хочаце купіць, напрыклад, мяшок цэменту або мэблевы гарнітур, — ідзце ў краму, выпісваеце рахунак, прыходзіце з ім у банк, а пасля прад'яўляеце ў магазіне дакумент, які пацвердзіць пералічэнне патрэбнай сумы. Клопату, канечне, больш — але ў прынцыпе гэта тыя самыя грошы. Натуральна, за іх нічога нельга будзе купіць на базары. Затое плануецца, што крамы будуць абавязаныя прымаць плату з гэтых рахункаў нават за прадукты харчавання (праўда, такое рашэнне пакуль не прынятае).

### Перспектывы

Работнікі банкаўскай сферы далі карэспандэнту нашай газеты даволі песімістычны каментарый наконт перспектываў гэтай ідэі. У кожным разе, *разлічваць на значную суму кампенсаций нікому не варта*.

Індэксацыю будуць рабіць з разліку на 1 студзеня 1996. Калі ж узяць пад увагу інфляцыю

1996-1998 гг. (а таксама тых гадоў, якія вам давядзецца чакаць сваёй чаргі), то ў выніку ўсё роўна атрымаецца *лічба, непараўнальная* з рэальнымі стратамі ўкладчыкаў Ашчаднага банка.

Да таго ж, на думку банкіраў, ураду будзе цяжка знайсці сродкі на выплаты па гэтых аблігацыях. У якасці адной з крыніцаў папаўнення спецыяльнага фонду кампенсацийі разглядаюцца паступленні ад прыватызацыі, а яна, як вядома, цяпер практычна спынілася. Яшчэ адна названая крыніца — вяртанне незаконна атрыманых крэдытаў на будаўніцтва жылля — выглядае зусім нерэальна. Застаюцца хіба што, як запісана ў дакументах, «добрахавотныя ўзносы і ахвяраванні», таксама беспрацэнтныя крэдыты Нацыянальнага банка.

Так што ўся гэтая кампенсация — перш за ўсё прапагандыскі крок, які павінен паказаць, што нашая дзяржава вельмі дбае пра чалавека. «Звычайнаму ўкладчыку», якіх у Беларусі многія сотні тысяч, цяжка разлічваць на атрыманне грошай *раней, чым у наступным стагоддзі*.

Тым не менш, як і ў сітуацыі з прыватызацыйнымі чэкамі «Маёмасць», нават ад гэтых невялікіх шанцаў атрымаць хоць нейкія грошы — *адмаўляцца не варта*.

Алесь САДОЎСКІ

## Палац за кошт кватэр

Новае грандыёзнае будаўніцтва пачынаецца ў Магілёве. Будуць узводзіць лядовы палац на 3.000 гледачоў.

Будаўніцтва з'яўляецца «прэзідэнцкім аб'ектам». Сродкі выдзяляюцца сапраўды вялізныя — больш за 3 млн. долараў. Будаваць будуць ударнымі тэмпамі: увод запланаваны ўжо ў верасні 1999 года. Палац будзе мець сучасны ўнутраны дызайн, якаснае абсталяванне, добраўпарадкаваныя глядацкія трыбуны.

У прынцыпе, такі палац для «лядовіх» відаў спорту патрэбны. Але ж у Магілёве ёсць людзі, якія стаяць у чарзе на жыллё яшчэ з 1966 года, і на іхнія кватэры дзяржава грошай так і не змагла знайсці.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

## Суд змагаецца з сухотамі

Рашэннем Слонімскага суда чацвёрта чалавек накіраваны на прымусовае лячэнне ад сухоты (туберкулёзу лёгкіх).

Гэта людзі, якія выйшлі з папраўчых устаноў, алкаголікі. Сёлета ўжо двое жыхароў Слонімскага раёна памерлі ад гэтай хваробы.

Андрэй ДУРЭЙКА

# Новыя правілы для старой бутэлькі

У сталічных пунктах прыёму шклаты стала свабодней, чэргі зменшыліся. Адышлі ў мінулае і часы, калі ў адным пункце прымалі толькі «з вінтом», а ў другім — толькі «піўныя». Цяпер там можна здаць практычна ўсюкую тару — як слоікі, так і бутэлькі з-пад піва, гарэлкі і кока-колы. Але — па новых правілах.

За апошнія часы збор і здача бутэлек канчаткова сталі прывілеяванай справай бомжаў і пенсіянераў. Ніхто ўжо не дзівіцца, калі бачыць нават даволі прыстойнага выгляду бабульку, якая корпаецца ў сметніку ў пошуках яшчэ адной непашкоджанай бутэлькі.

Але ж шклатару маюць усе: у кожнай сям'і выпіваецца пэўная колькасць напояў і з'ядаецца нейкая колькасць маянэзу. І тару трэба здаваць: звычайна гэта адбываецца пару разоў на год — калі на балкон ужо нельга паставіць ніводнай пустой бутэлькі. Тады торбы набіваюцца шклатарай, і людзі цягнуцца ў прыёмны пункт. Адкуль іх — паводле новых правілаў — адпраўляюць дадому — змываць этыкеткі.

Згодна з новым парадкам, кожны, хто хоча здаць шклатару з-пад каньяку і гарэлкі, мусіць спачатку дома адмыць этыкеткі з бутэлек — іначэй іх не прымуць. З этыкеткамі можна здаваць бутэлькі з-пад ліманаду альбо піва, дый то не ўсюды — сям-там прыёмшчыцы вырашылі, каб не дурыць сабе галавы, увогуле не прымаць тару з этыкеткамі.

Як нам патлумачылі ва ўпраўленні гандлю Мінскага гарвыканкама, новыя правілы прыёму шклаты ўвёў Савет міністраў. Згодна з афіцыйнай версіяй — каб змагацца супраць вытворцаў «левай» гарэлкі. Бо, маўляў, «кры-



Некаторым даводзіцца прыходзіць на пункт прыёму шклаты двойчы. Першы раз — каб даведацца пра «новыя правілы». Другі — каб прынесці чыстыя бутэлькі.

мінальныя элементы» раней маглі перакупіць бутэльку з-пад гарэлкі з этыкеткай, заліць туды невядома што і прадаць пад выглядам фірмовага напою. Цяпер злачынцы такую магчымасць нібыта страцілі. Цікава толькі, як сабе чыноўнікі ўяўляюць працэс адбору, сартавання, мыцця бутэлек на прыёмных пунктах такімі самымі «крымінальнымі элементамі».

Дарэчы, сярод тых, хто вымушаны са сваёй тарай цягнуцца назад, каб адмочваць і адклеіваць этыкеткі, найчасцей можна пачуць словы кшталту: «Гэта ўсё падпольная гарэлачная мафія прыдумала, каб не мець сабе клопату з мыццём і адскрабаннем этыкетак». Што ж, свая логіка ў гэтым ёсць, тым больш што надрукаваць новыя этыкеткі зусім нескладана і нядорога.

Гэтаксама лагічна выглядае яшчэ адзін варыянт, таксама выказаны чыноўнікам упраўлення гандлю. Згодна з гэтай версіяй,

на Савет міністраў націснуў галоўны беларускі вытворца алкагольных напояў — мінскі завод «Крышталь». «Крышталь», маўляў, імкнецца знізіць выдаткі на вытворчасць сваёй прадукцыі і таму пераклаў працу па змыванні этыкетак на спажыўца.

Тым, каму не падабаецца пару гадзінаў адмываць вельмі добра прымацаваныя этыкеткі ад «Двух буслоў» і «Крышталью-100», можама параіць перайсці на піва. Бутэлькі з-пад піва ў вас з вялікім задавальненнем прыме калі не прыёмны пункт, дык практычна любая крама. Рэч у тым, што ўсе беларускія бровары гандлююць півам толькі ўзамен на тару — каб набыць новую партыю піва, трэба прывезці на бровартару: скрыні і пустыя бутэлькі. А на новыя бутэлькі ў вытворцаў піва звычайна не хапае сродкаў. Да таго ж лета — п'юць людзі шмат.

Міхась КАРПОВІЧ

## Старавойтаў застаецца ў турме

Былому старшыні акцыянернага таварыства «Рассвет» Васілю Старавойтаву не варта спадзявацца на выхад з-пад варты на падпіску аб нявыездзе.

Гэта стала ясна пасля таго, як спецыяльная камісія зрабіла сваё заключэнне адносна стану здароўя В.Старавойтава. Прафесары медыцыны В.Шалькевіч, А.Чыж, судовы эксперт Р.Давыдаў і доктар Ю.Гуськоў прызналі, што 74-гадовы вязень «амерыканкі» сапраўды мае шэраг захворванняў, але палічылі, што яму дастаткова рэгулярнага медыцынскага агляду. «*Фактычна такое заключэнне медыкаў азначае, што пытанне аб змене меры ўтрымання нават не будзе разглядацца*», — патлумачыў НАВІНАМ следчы А.Шык. Ён адзначыў, што эксперты так і не адказалі на прамое пытанне следства, ці можа Старавойтаў па стане здароўя знаходзіцца ў камеры.

Між тым, адвакат Вера Страмкоўская выказала здзіўленне такім рашэннем медыкаў. Яна сцвярджае, што Старавойтаў перанёс у турме інсульт, у яго абвастрыўся атэрасклероз і хранічны бранхіт, і нездарма незалежная медыцынская камісія месяц таму выказалася за тэрміновае лячэнне Старавойтава ва ўмовах стацыянара. «*Калі са Старавойтавым нешта здарыцца, віну за гэта падзяляць і тыя медыкі, якія не адважыліся выказацца за вызваленне з-пад варты старога і хворага чалавека*», — заявіла В.Страмкоўская.

Дарэчы, паводле словаў начальніка следчага аддзела МУС Леаніда Глухоўскага, усяго ўзбуджана 56 крымінальных справаў, звязаных з дзейнасцю акцыянернага таварыста «Рассвет».

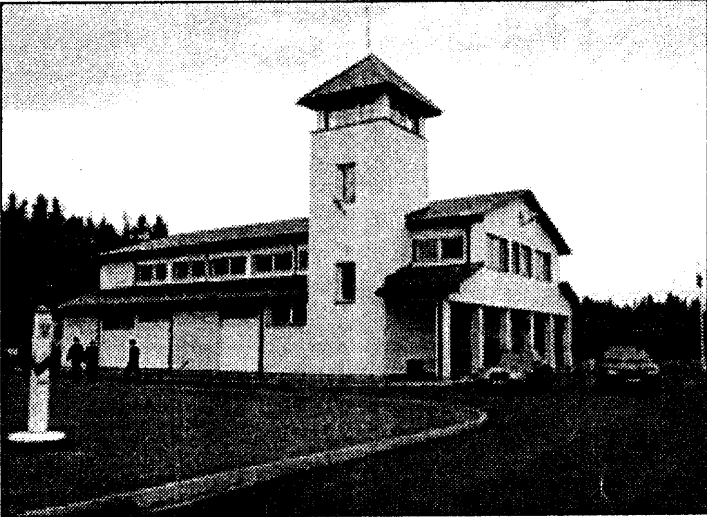
Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

## Прэзідэнт з'ездзіў на мяжу

Прэзідэнт Літвы Валдас Адамкус 21 ліпеня наведаў беларуска-літоўскую граніцу, дзе заявіў аб неабходнасці далейшага паляпшэння аховы мяжы і падрыхтоўкі персаналу.

У прыватнасці, прэзідэнт Адамкус агледзеў першы дэмаркацыйны слупок на мяжы, устаноўлены ў чэрвені мінулага года. Як вядома, работы па дэмаркацыі граніцы працягласцю 650 км Літва і Беларусь падзялілі папалам. Літва ўжо дэмаркіравала 283 кіламетры і плануе завяршыць работы да канца гэтага года. Беларускія пагранічнікі адстаюць: яны ўстанавілі пакуль толькі часовыя слупы, а пастаянныя будуць у хуткім часе пастаўленыя на чатырох важнейшых участках граніцы па 30 кіламетраў кожны.

Літоўскі прэзідэнт наведаў таксама будоўлю памяшкання



пагранзастаны ў Шальчынінкай, якая абыдзецца Літве прыкладна ў 2 мільёны літаў (500 тыс. долараў). На новай заставе будуць служыць 70 чалавек, яны будуць трымаць пад кантролем 70-кіламетровы ўчастак граніцы. Будаўніцтва плануецца завяршыць да канца верасня.

ВНС—БелаПАН

На здымку: новая застава, адкрытая на мінулым тыдні ў Літве паблізу вёскі Пававярэ. 84 памежнікі будуць кантраляваць 50-кіламетровы ўчастак літоўска-беларускай граніцы, які прымыкае да Астравецкага і Пастаўскага раёнаў.



## НАЗІРАННІ

Каментар Гродзенскага абласнога тэлебачання бадзёра паведаміў, што ўсё ў нас робіцца «ў свеце загадаў прэзідэнта», і на душы ў мяне стала спакойна, надзейна, як за кітайскім мурам. Яму давараць можна: калі што загадае, дык загадае. Альбо, напрыклад, падзякуе.

Да прыдуманых ім самім нядаўняга свята (таго самага «дня рэспублікі») былі разасланыя «падзячныя» лісты з прэзідэнцкім подпісам лепшым працаўнікам. І цялятніца яго атрымала, і доктар, і настаўніца пачатковых класаў, і токар, і нават «прыгатавальніца тварогу» з малаказавода. Пра ўсё гэта падрабязна расказвалі па тэлебачанні. А самае цікавае, што дзякавалі ім за тое, што — ні менш ні больш — сваёй працёй яны спрыяюць пабудове «па-сапраўднаму дэмакратычнай дзяржавы». Такое ўражанне, што ліст быў прызначаны

## Цялятніцы і дэмакратыя

не столькі самой цялятніцы, а каб нагадаць усяму свету — і мне таксама, — што ў Беларусі рукой падаць да росквіту дэмакратыі, якая ўкараняецца нават на фермах.

А ўвогуле прэзідэнту трэба правесці чыстку сярод тых работнікаў, якія для яго гэтыя лісты пішуць. Мяркуйце самі: ходнебеларускае мястэчка адзначае паўтысячныя ўгодкі. Прыходзіць віншаванне ад прэзідэнта, а ў ім — нейкая недарэчнасць. Пра старыя падзеі пішацца наступнае: «У гады Паўночнай вайны тут знайшлі прытулак салдаты рускай арміі. Па гэтай зямлі ступаў, за непакоены лёсам Айчыны, рускі цар Пётр I». Якой айчыны? Ясна, што не нашай, а

сваёй, суседняй. Аб прытулку, які ў нас «знаходзілі» да зубоў узброеныя чужыя салдаты, таксама добра вядома. Ні за што не паверу, што такі, мякка кажучы, непісьменны ліст мог напісаць паважаны, сур'ёзны чалавек з дыпламам гісторыка.

І нямала людзей у нас крытычна ацэньваюць прэзідэнцкія «загады». Напрыклад, днямі ў цэнтры Гродна з'явіліся людзі з плакатамі, якія пратэставалі супраць выгнання замежных паслоў. Людзі падыходзілі і чыталі: «Каналізацыя ў Драздах — не падстава для сваркі з усім светам», «Народная мудрасць: разумны з суседзямі не сварыцца». Прастаялі тыя пікетуюшчыкі больш за гадзіну, і знайшліся толькі пару

адданных актывістаў, якія рашуча заступіліся за прэзідэнта і хацелі расстраляць людзей з плакатамі, але пад рукой не аказалася аўтаматаў.

Гродзенская газета «Біржа Інформации» правяла тэлефоннае апытанне наконт «драздоўскай эпапеі» і абвешчэння Лукашэнкі з ягонай вертыкальна персанамі *non grata* ў Еўропе. Больш за палову адназначна падтрымалі рашэнне еўрапейскай супольнасці, прычым чвэрць апытаных успрынялі «паразу прэзідэнта як сваю асабістую перамогу». Толькі 14% пашкадавалі Лукашэнку: «Яны там у Еўропе вінаватыя. Не любяць нашага Лукашэнку, а мы — любім». Хаця адна з ягоных прыхільніц — пенсіянерка мусіла прызнаць: «Лукашэнка таксама тут палку перагінае, надта велькі пан стаў. Трэба нам разумнага чалавека на яго месца, ды такога няма».

Сяргей МАКСІМОВІЧ

## Ракуцёўскае лета-98

У нядзелю, 26 ліпеня, у вёсцы Ракуцёўшчына Маладзечанскага раёна адбудзецца традыцыйнае свята паззі і песні «Ракуцёўскае лета-98», прысвечанае Максіму Багдановічу. Пачнецца свята ў 12:00. Як заўсёды, у ім бяруць удзел вядомыя беларускія літаратары, барды, сярод сёлетніх гасцей — таксама тэатр «Зьніч».

Даехаць да Ракуцёўшчыны можна электрычкай «Мінск—Маладзечна» да станцыі Уша.

Паліна КАЧАТКОВА

## Каля двух крыжоў у полі

У суботу з нагоды Дня незалежнасці ў Лідскім раёне адбудзецца фэст. Месца яго правядзення стала традыцыйным: каля двух дубовых крыжоў — каталіцкага і уніяцкага, якія стаяць у полі на магіле паўстанцаў 1863 года. У памяць аб героях паўстання святары адслужыць імшу.

С.М.

## Друк без цензуры

Напрыканцы ліпеня выдавецтва «Наша Ніва» выпусціць у свет каталог беларускага непадцензурнага друку 1971—1990 гадоў. Сярод выданняў, што ўвайшлі ў каталог, — сем нумароў самавыдавецкага часопіса «Мілавіца», які выпускаўся на гістарычным факультэце Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта з 1974 па 1976 гады; нелегальна распаўсюджвання напрыканцы 70-х — пачатку 80-х гадоў гістарычныя працы Міколы Ермаловіча «Гутаркі Сымона беларуса»; першыя непаўцензурныя перыядычныя выданні Беларусі — газеты «Свабода» і «Навіны Беларускага народнага фронту».

БелаПАН

## Лісты ў рэдакцыю

## Заслуги солдата признали через полвека

Жизнь ветеранов Второй мировой войны легкой никак не назывешь, да и теперь они уже не бравые и сильные защитники, а просто усталые и немолодые граждане страны.

Причем зачастую бывает так, что люди тратят годы на то, чтобы доказать свое участие в минувшей войне, чтобы получить даже не выстраданные льготы, а прежде всего достаточно важное для людей советской закалки моральное удовлетворение. Так, только в 85 лет получил долгожданное подтверждение своего участия во Второй мировой войне житель деревни Перевесье Сморгонского района А.А.Устинович.

Анатолия Антоновича призвали в 1939 году с территории Западной Беларуси в Польскую армию. Совсем немного провоевав (но ведь воевал же!), 19 сентября 1939 г. он попал в плен, затем его вывезли в Германию, где он и пробыл в лагере для военнопленных в местечке Герки (район Кёнигсберга) почти шесть лет — до 30 апреля 1945 года. В советское время А.А.Устинович неоднократно пытался доказать, что он тоже воевал на той войне, но безуспешно.



И вот наконец атташе по вопросам обороны при Посольстве Республики Польша в Беларуси полковник Матей Волошик вручил Анатолию Антоновичу долгожданный документ, подтверждающий его участие во Второй мировой войне, а также медаль «*Za udział w Wojnie obronnej 1939 roku*». Полковник Волошик специально для этого приехал в Сморгонь.

Участие и внимание — это то, что ценится очень высоко. Жаль, что от своего родного государства человек так и не дождался ни одного, ни другого.

Валентина ВЕШТОРТ, Сморгонь  
Фото автора

## КОШТЫ РЕКЛАМНОЙ ПЛОЩЫ У ГАЗЕЦЕ

## НАВІНЫ

на першай паласе — 94 000 руб./см<sup>2</sup>  
на асобнай паласе — 70 000 руб./см<sup>2</sup>  
у рэкламным блоку — 47 000 руб./см<sup>2</sup>  
у тэлевізійнай праграме — 70 000 руб./см<sup>2</sup>  
на апошняй паласе — 70 000 руб./см<sup>2</sup>

Тэл. 236-20-83

**СВАБОДА НАВІНЫ**  
ў Internet: <http://www.belarus.net/MassMedia/Newspaper/Svaboda/>

## Госстрах не согласен

Уважаемая редакция! В вашей газете от 23 июня 1998 года была опубликована статья М.Войтовича «Маеш хату — плаці грошы», затрагивающая некоторые положения Декрета президента Республики Беларусь «Об обязательном страховании строений, принадлежащих гражданам».

От имени страховой организации, на которую декретом Президента возложено проведение обязательного страхования принадлежащих гражданам строений, хотелось бы в данном письме высказать свои замечания по поводу некоторых моментов и проблем, которые, на наш взгляд, неверно и некорректно истолкованы автором материала «Маеш хату — плаці грошы».

В 1996 году ущерб от природных катаклизмов и техногенных катастроф составил в Беларуси 1.134 млрд. рублей. Один ураган 1997 года, пронесшийся над территорией республики 23-24 июня, нанес нашей стране огромный вред: потерпели от последствий стихии 918 населенных пунктов, в частном секторе было разрушено и повреждено более 9 тысяч строений, около 4 тысяч производственных помещений, погибло более полусотни сельскохозяйственных животных, на 1.009 км дорог были образованы завалы. Ущерб от урагана был оценен в 810 млрд. рублей.

Только Белгосстрахом по заключенным в добровольном порядке договорам страхования было выплачено 10,5 млрд. рублей, в том числе гражданам — 6,5 млрд. рублей. Государство было вынуждено покрыть потерпевшим основную часть ущерба. Ощутимая нагрузка на бюджет легла потому, что большинство разрушенных строений не было застраховано.

Руководство страны обратило внимание на низкий уровень страховой защиты имущественных интересов физических лиц, были даны соответствующие поручения ряду органов государственного управления, и, как результат, был подготовлен Декрет Президента Республики Беларусь «Об обязательном страхова-

нии строений, принадлежащих гражданам».

Следует сказать, что до 1994 года на территории Беларуси проводилось государственное обязательное страхование имущества, принадлежащего гражданам, что гарантировало всем собственникам строений возмещение ущерба, нанесенного их жилищам в результате непредвиденных событий или стихийных бедствий.

В соответствии с вышеуказанным Декретом строения, подлежащие обязательному страхованию, считаются застрахованными на случай их уничтожения или повреждения в результате:

— пожара, взрыва, падения пилотируемых летательных аппаратов;

— удара молний, бури, урагана, смерча, наводнения, ливня, града, обвала, оползня, паводка, выхода подпочвенных вод, просадки грунта;

— аварии отопительной системы, водопроводных и канализационных сетей, а также случаев, когда для прекращения распространения пожара либо в связи с внезапной угрозой стихийного бедствия, указанного выше, необходимо разобрать строения и перенести их на другое место.

Страховая сумма по обязательному страхованию строений составляет 50 процентов их страховой стоимости (страховой оценки).

Страховой взнос по обязательному страхованию строений составляет 0,3 процента от страховой суммы.

Например, при размере страховой суммы по обязательному страхованию строений 100 млн. рублей, страховой взнос составит 300 тыс. рублей в год. При страховой стоимости строения, скажем, в 110 млн. рублей, страховая сумма составит 55 млн. рублей, а сумма страхового тарифа соответственно 165 тыс. рублей. Что вполне по карману практически любому жителю республики.

Кроме того, уплату страхового взноса можно производить как единовременно, так и по частям (как бы в рассрочку) с полной уп-

латой до 1 ноября каждого года.

Для граждан, относящихся к менее социально защищенным слоям населения, выделение денег на уплату страхового взноса даже в столь небольших суммах может оказаться проблематичным. Поэтому Декретом предусмотрено освобождение от уплаты страховых взносов отдельных категорий граждан, а именно: неработающих пенсионеров и инвалидов, получающих пенсию в размере до двух минимальных заработных плат, при условии, что с ними не проживают и не ведут совместное хозяйство трудоспособные члены семьи, а также граждан, у которых совокупный доход на члена семьи не превышает двух минимальных заработных плат в месяц. Указанные категории граждан подают в отделение Белгосстраха по месту проживания заявление об освобождении от уплаты страхового взноса и соответствующие документы.

Вот здесь было бы просто необходимым отметить следующее. Журналист М.Войтович утверждает, что «...людзі скардзяцца, што няма грошай, але дзяржаву гэта не цікавіць: прэзідэнт загадаў — трэба выконваць». Так вот, как раз-таки пенсионеры — старики, малообеспеченные граждане, как показала практика организации и проведения Белгосстрахом обязательного страхования строений, являются наиболее активными плательщиками, своевременно уплачивающими страховые взносы, потому

## Ад рэдакцыі:

Публікуючы гэты каментар Белдзяржстраха, рэдакцыя тым не менш лічыць больш справядлівым і аб'ектыўным пункт гледжання, які быў выкладзены нашым карэспандэнтам у артыкуле «Маеш хату — плаці грошы». Аналізуючы вяртанне саветскай практыкі прымусовага страхавання, журналіст зыходзіў з інтарэсаў бедных людзей, якія зусім не ў захапленні ад прэзідэнцкага дэкрэта, бо вясковаму пенсіянеру вельмі няпроста выкраіць з жабрацкай пенсіі нават 165 тысяч рублёў на страхавы ўзнос. Праўда, Белдзяржстрах спрабуе абвергнуць гэта, заяўляючы, што менавіта пенсіянеры «з'яўляюцца найбольш актыўнымі плацельчыкамі». Яно так і ёсць, але прычына «актыўнасці» зусім іншая. Страховыя ўзносы спаганяюць фактычна прымусова: пакуль не заплаціш — ніякай патрэбнай табе паперкі ні ў сельсавеце, ні ў іншай канторы табе не выдадуць.

что именно они не в состоянии будут выделить из своей скромной пенсии деньги на восстановление или новое строительство той же «прыбіральні» (которую в качестве примера приводит автор статьи).

Может возникнуть ситуация, что страховой случай наступит в период между получением страхователем уведомления о застрахованных строениях и уплатой страховых взносов. Но и в этом случае страхователь имеет право на получение страхового возмещения по обязательному страхованию строений. Поскольку строения считаются застрахованными с начала проведения в республике обязательного страхования, т.е. с 1 января 1998 года. Иначе говоря, Белгосстрах несет ответственность за все строения, подлежащие обязательному страхованию, в том числе и за те, уплата страхового взноса по которым не была еще произведена. Только в этом случае при выплате страхового возмещения будет удержана сумма начисленного, но не уплаченного собственником строения страхового взноса.

Для информации. Белгосстрахом за январь-май 1998 года уже выплачено по обязательному страхованию принадлежащих гражданам строений 13,6 млрд. рублей. Пострадавшим от стихийного бедствия, произошедшего на территории республики в июне текущего года, выплачено по страхованию строений 2,7 млрд. рублей страхового возмещения.

Приведенные цифры красноречиво свидетельствуют о пользе обязательного страхования строений, позволяющего человеку не остаться со своим несчастьем один на один.

С уважением,

П.СУКОНКИН,

заместитель генерального  
директора Белгосстраха

# Рабы – не мы

Юрый ХАДЫКА,  
намеснік старшыні БНФ,  
прафесар

Са свайго голага і даволі галоднага пасляваеннага дзяцінства я вынес адно моцнае і незвычайнае ўражанне. Маёй маці цудам удалося пранесці праз эвакуацыю і акупацыю адзін том дарэвалюцыйнага выдання твораў У.Шэкспіра. Гэта быў фаліант у цвёрдай вокладцы з даволі фывольнымі ілюстрацыямі, абароненымі ад выцвітання тонкімі лісткамі папярснай паперы. У тых жорсткія часы кніг наогул было мала. І тыя, якія я мог атрымаць у гарадской дзіцячай бібліятэцы, не ішлі ні ў якое параўнанне з антыкварным Шэкспірам. Праўда, мне, 10-гадоваму хлопчыку, браць фаліант было забаронена. Але я рабіў гэта, калі бацькоў не было дома.

Чамусьці ў гэтым томе пераважалі п'есы з жыцця Старажытнага Рыма. З ілюстрацыяў я даведаўся, як выглядаў Рым, яго сенатары, патрыцыі, легіянеры дзве тысячы гадоў таму. Я спрабаваў чытаць і тэксты. Але разумеў вельмі мала. Была там і п'еса «Бюра». У ёй расказвалася пра тое, як на востраў, заселены дзікунамі, бюра закінула карабэль з рымскімі патрыцыямі. І як яны спрабавалі цывілізаваць тубыльцаў. І як, урэшце рэшт, яны пакінулі востраў, адплыўшы назад у Рым. Тэкст п'есы канчаўся ілюстра-

цыяй, дзе на беразе мора былі паказаныя дзікуны, якія скакалі па пяску, узняўшы ўгору рукі, з вуснаў іх вырываўся вокліч «Свабода! У-у-у, свабода!»

Гэтае «у-у-у» ўражала мяне найболей. Яно надавала простым словам надзвычайную эмацыянальную афарбоўку. Нейкім падсвядомым чынам яно апраўдвала ў маіх вачах і раны бацькі, які вярнуўся з вайны з трыма лычкамі за раненні. І смерці майго дзядзькі і трох строчных братоў, якія загінулі за свабоду. Загінулі ў змаганні з ворагам, што хацеў гэтую свабоду забраць.

Зразумела, я не мог усвядоміць усю глыбіню, увесць сэнс таго воклічу. Толькі з цягам часу станаўлася ўсё больш і больш зразумелым, якой каштоўнасцю з'яўляецца свабода. Гэта дар Божы — і чалавеку, і народу. Каштоўнасцю, якая мае найвялікшую цану. Бо дае права жыць па сваіх законах. У сваім натуральным духоўным асяродку. Шэкспір лічыў, што гэта разумеюць нават дзікуны.

Альтэрнатывай свабоды ёсць рабства. Звычайна ў рабства людзі трапляюць прымусам. І змагаюцца, пакуць ёсць магчымасць. Але, калі рабскі стан зацягваецца надоўга, чалавечая псіхіка дэфармуецца. Раб пачынае супраціўляцца свабодзе. Так было з неграмі ў Амерыцы. І з прыгоннымі ў Расіі. Больш таго, чалавек часам вы-

бірае рабства добраахвотна, парушаючы другое прыказанне Богае — не ствары сабе куміра. Яскравым прыкладам добраахвотнага рабства ёсць алкагалізм. Цяжка і брыдка глядзець на чалавека, гатовага за пляшку гарэлкі прадаць родную маці. Гэтаксама брыдка, як на раба, які адмаўляецца стаць свабодным, бо баіцца згубіць кавалак кілбасы, якую яму даваў гаспадар, каб не памёр з голаду.

Абодва гэтыя станы рабства ёсць ненармальныя. Іх можна зразумець, але нельга з імі мірыцца.

27 ліпеня 1990 г. камуністычная большасць ВС 12-га склікання па-рабску прагаласавала за Дэкларацыю незалежнасці Беларусі. Так ёй было загадана з Масквы. Але незалежнасць не была патрэбная гэтай большасці. Яна яе напалохала, бо не ведалі, што рабіць з гэтай свабодай. Таму пачалі з ёю змагацца, каб вярнуцца назад, у рабскі стан. «Улада валялася ў гразі», — сказаў толькі што абраны прэзідэнт А.Лукашэнка. Так былыя прыслугачы гаспадароў вырашылі самі стаць гаспадарамі.

Павага да чалавечай асобы, яе годнасці — не ўласцівая для прыслугі рабаўладальніка. Апа-наваўшы ўладу, былыя прыслугачы больш за ўсё баяліся, што рабы вылецацца. А вылечыць іх магло толькі свабоднае праўдзівае слова. Не эканамічныя

поспехі: іх немагчыма дасягнуць, не стаўшы свабоднымі. Толькі слова. Менавіта таму з першых дзён свайй улады А.Лукашэнка разгарнуў шалёную барацьбу з праўдай. Прыўлашчыў, падпарадкаваў сабе дзяржаўныя сродкі масавай інфармацыі. Потым парваў вонкавыя знакі нашай свабоды — белчырвона-белы сцяг і герб Пагоня. Потым збіваў і кідаў за кратах тых, хто выходзіў на вуліцы, каб разам адчуць сябе свабоднымі. Садзіў у турмы журналістаў. Нарэшце адмяніў нават свята 27 ліпеня. Каб сцерці з памяці людзей сам факт адраджэння суверэнітэту тысячагадовай Беларусі.

Праўда стала полем змагання з дыктатураю і рабствам. Прэзідэнт і ягоныя шматлікія памагатыя апусцілі на краіну густую хмару хлусні. У тых, хто не хоча жыць у гэтай атрутнай атмасферы, не так шмат сродкаў, каб яе развезаць. Але яны ёсць. Гэта — масавыя акцыі пратэсту. У гадавым коле гэтых акцыяў не апошняя месца займае 27 ліпеня.

Я заклікаю ўсіх, хто не адчувае сябе рабом, і сёлета выйсці вечарам 27 ліпеня на праспект Ф.Скарыны і далучыцца да шэсця ў падтрымку нашай дзяржаўнай незалежнасці і асабістай свабоды. Яно пачнецца ў 18 гадзін ад кінатэатра «Кастрычнік». У Мінску больш за палову насельніцтва не прымаюць палітыку прэзідэнта А.Лукашэнка. Мы здольныя зрабіць акцыю і святочнай, і магутнай.

Адкладзем жа справы, каб паказаць, што рабы — не мы!

ВЗГЛЯД С ЗАПАДА

## Загадочная

Публикация из газеты  
*Washington Post*

Сначала президент Лукашенко предложил иностранным послам покинуть свои резиденции, приказав отключить воду и электричество, а также повесить замки на ворота. Затем по его указанию начали выносить из резиденций мебель дипломатов. Послы покинули Беларусь. Белорусские дипломаты вернулись к себе на родину. Все это напомнило ситуацию 1952 года, когда советский диктатор Иосиф Сталин пытался выселить американского и британского послов из своих резиденций.

Импульсивный Александр Лукашенко, самый «неординарный» из всех президентов бывших советских республик, большой поклонник деспотичного и авторитарного правления, чтобы стать единоличным владельцем дипломатического городка в Минске, решил «примерить» на себя доспехи Дон Кихота.

Зачем же он все это делает? Одни полагают, что главная его цель — завладеть комплексом элитных строений и превратить их в свою собственную резиденцию. Другие — что он таким образом ре-

шил отомстить Западу в диктаторских замашках. Третьи же считают, что Лукашенко готовит условия для вхождения Беларуси в будущем в состав соседней России и возрождения союза советского типа. Однако эти догадки остаются лишь догадками.

Европейский Союз уже прореагировал на ретивые действия белорусского диктатора: самому Лукашенко и 130-ти его министрам и чиновникам теперь запрещено въезжать в страны, с дипломатами которых президент Беларуси обошелся столь «гостеприимно».

К совместному Заявлению ЕС присоединились также Болгария, Кипр, Чехия, Эстония, Венгрия, Румыния, Словакия, Словения, Исландия и Норвегия. Соседняя с Беларусью Польша, признав Заявление Европейского Союза как «полностью оправданное», тем не менее, заявила о своей готовности сотрудничать с режимом Лукашенко.

Вольфганг Шюссель, министр иностранных дел Австрии, возглавляющий ныне Европейский Союз, сказал, что он был «полностью обескуражен» действиями белорусских влас-

ких реформах речь, ежели сто-рожа районной бани нельзя назначить без согласования с «патером»? «Патер», перефразируя русского поэта, «простер над Беларусью совиные крыла».

Вот дамочка со стихами своей мамы, она честнее ученой коллеги. Не оперирует отвлеченными понятиями, а конкретно загибает пальцы. «Патер» дал сельчанам «в свое пользование» целый гектар земли, и теперь можно сеять «спасительницу-бульбу для себя не на глухих лесных делянках!» Это ли не счастье? А еще «патер» издал указ «о строительстве кооперативного жилья». А ежели бы не издал? Мы бы в землянках, конечно, ютились!

И, в конце концов, не сидит же белорус, как российский шахтер, на Горбатом мосту! Поэтому нужно кланяться и благодарить «патера», кланяться и благодарить... Без крова не оставил, картохи позволил посеять... Благодетель!

А как печать благодетельствовал? «Ученая дама» привела потрясающий пример. «Я прежде всего хочу, чтобы вы жили», — заявил «патер» журналистам на недавнем форуме в Минске. Подумать только! Он нам жизнь дарует! А ведь мог бы и не даровать? Сила-то у него не какая! Поэтому быстро припасть к ручке и целовать без конца в верноподданныческом восторге! Потому что мы народ патерналистский. И государство у нас патерналистское. И журналистика у нас имеется, соответственно, «патерная». Это в том, видимо, смысле, что вся, с потрохами, со стишками самодельными, публицистическим сюсюканьем и псевдоучеными наворотами, «патеру» принадлежащая. «Патер» — читатель строгий.

ДАГЕРРОТИП

## Без «патера» нам нельзя

Семен БУКЧИН

Еще совсем недавно какой штамп у нас царил в определении национальной сути белоруса? Ну, конечно, «памяркоўны»! Какой же еще! Податливый, мягкий, уступчивый, терпимый и даже благодетельный — вот сколько значений может быть в одном нашем слове. Особенно приятны, безусловно, первые — податливый, уступчивый... С таким народом все можно сделать!

Впрочем, в последнее время «памяркоўнасць» стала уступать место более солидному термину — «патернализм». Это от того самого «патера», который «отец»... Одним словом, мы народ «патерналистский». Не в том смысле, что «отцовский», а, напротив, сам жаждущий припасть к стопам какого-нибудь доброго «патера-отца». Одна дамочка, любящая посюсюкать «на гражданские темы» в государственной газете, так и пишет: «В них (в наших «простых людях», — С.Б.) очень сильна тяга к патернализму — «взял ты нас на свои плечи»...

Кто взял, пояснять, полагаю, не надо. Есть у нас один человек. Расчувствовавшаяся дамочка даже стихи своей мамы приводит:

Не мы тебя выбирали  
Выбрал нам тебя и Бог  
Сам ты эту «развалюху»  
С места сдвинуть бы не смог.  
«Развалюха» — это, конечно, наша Беларусь. И вот теперь она, как выясняется, сдвинута.

С Божьей помощью. Только в какую сторону? «Не думаю, что найдется циник, который примет эти искренние строчки за дифирамбы», — патетически заламывает руки дамочка.

Упаси Боже! Это ведь действительно исторгнуто из самых глубин народной души! А как же иначе? И то, что так, уже на другом уровне, «научно-аналитическом», подтверждает в той же газете другая дама, кандидат не каких-нибудь, а «политических наук». Здесь уже не стишками самодельными — солидной терминологией пахнет. Прошу прощения у читателя за эту кошмарную цитату: «Белорусское же государство избрало самый безболезненный для общества и самый противоречивый для себя путь — осуществление демократических реформ при сохранении своих патерналистских функций».

Человеку неосведомленному, конечно же, хочется воскликнуть: ну если «самый безболезненный», то почему «самый противоречивый»? Ежели без боли, то нельзя ли и без этих самых противоречий?

Впрочем, что до меня, то пусть будут и «противоречия», этот неизбывный элемент марксистской диалектики. Пусть будут «патерналистские функции» государства. Но пусть укажет мне кандидат политических наук то, что она называет «демократическими реформами». Где они, дорожка? Ну хотя бы самые маленькие? Совсем крохотные? О ка-

объявляет

конкурс

на стипендии

на 1998/99 учебный год

и приглашает к участию в конкурсе тех, кто уже имеет высшее образование

владеет английским языком в пределах вузовской программы

Московская высшая школа социальных и экономических наук

Академии народного хозяйства при Правительстве РФ

российско-британский постдипломный университет

Стипендии выделены на все годовичные магистерские программы Московской Школы:

правоведение,

социология,

социальный менеджмент,

и социальная работа,

политические науки,

менеджмент

в сфере культуры

Стипендия Московской Школы полностью покрывает расходы на обучение, на проживание в аспирантском общежитии, на проезд до Москвы и обратно и, частично, на пребывание в Москве в период обучения.

Прием заявок на участие в конкурсе до 24 августа 1998 года

Преподавание в Московской Школе ведется по-русски. Выпускники, успешно освоившие программу обучения, получают российские государственные дипломы о профессиональной переподготовке, а также степени и дипломы магистров Манчестерского университета (Великобритания): MA in Sociology, MA in Political Sciences, MSc in Social Work and LL.M - Master of Laws.

Для участия в конкурсе необходимо подготовить и прислать реферат по специальности. Дополнительные сведения и комплект документов, необходимых для участия в конкурсе, вы можете получить по адресу: г.Минск, ул.Рабочниковская, дом 17, комн. 608 или по тел. в Минске (017) 222-80-25 (с 14-00 до 18-00, кроме субботы и воскресенья)

Приемные испытания для участников конкурса будут проводиться в Минске в I декаде сентября 1998 года

За более подробной информацией обращайтесь по адресу Московской Школы: 117571, г.Москва, проспект Вернадского, дом 82, комн.2 или по тел.: (095) 437-98-86, 434-72-82, факс 434-75-47, E-mail: inform@msses.co.ro

© PDF: Kamunikat.org 2012

© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2012



# белорусская политика

тей. Он выразил свою готовность в дальнейшем еще более ужесточать меры ЕС по отношению к официальному Минску, если тот и впредь будет нарушать Венскую конвенцию.

Авторитарный стиль 43-летнего Александра Лукашенко уже привел к замораживанию отношений Беларуси со многими странами по всему миру. Главным союзником Беларуси пока остается Россия, которая делит с Беларусью единое таможенное пространство.

Политический стиль Лукашенко предполагает проведение массовых военных парадов сталинского типа с участием войск, бронетанковой техники и тракторов, как это было 3 июля 1998 года, возрождение культа личности и осуществление репрессий, направленных против оппозиции. Все это, по мнению белорусских либералов, приближает Беларусь к ее тоталитарному прошлому.

Экономическая стратегия Лукашенко — это полное неприятие приватизации как таковой, активное субсидирование stagnирующей промышленности и отсталого сельского хозяйства и нежелание перенимать опыт реформ у других государств.

Беларусь сейчас напоминает

ет такого самоуверенного слепца, который, настаивая на исключительности своего зрения, в упор не видит тех перемен к лучшему, которые имеют место в большинстве бывших советских республик. Вместо реформирования экономики Лукашенко демонстрирует свою острую ностальгию по ушедшим временам и предлагает проникнуться этой ностальгией 10-миллионной белорусской нации.

Оставаясь, по большому счету, аграрной страной, цели-

ся, что нынешняя Беларусь может стать моделью будущей России в случае, если Борису Ельцину не удастся решить проблемы в российской экономике и он сойдет с политической арены.

Станислав Шушкевич, бывший спикер Верховного Совета Беларуси, подписавший договор о выходе Беларуси из состава СССР, говорит: «*Мы не-большое государство. И мы так не похожи на Россию. Наше сельское хозяйство пришло в упадок. Наши гражд-*

*Беларусь напоминает самоуверенного слепца, который настаивает на исключительности своего зрения*

ком зависящей от торговли с Россией и от российских природных ресурсов, за которые, кстати, редко платит, Беларусь после всего случившегося вряд ли сможет претендовать на участие в законодательстве политических мод в цивилизованном мире.

Лукашенко ко всему явно не хватает власти, которую он имеет в Беларуси. Его все больше и больше захватывает идея «порулить» в Кремле. Некоторые россияне опасают-

*дане не защищены. Лукашенко заверяет народ в том, что нынешние российские проблемы не коснутся Беларуси. Эти его слова очень популярны среди людей. Я боюсь, что они могут стать популярными и в России».*

История беспощадна к Беларуси. Белорусские земли в разные времена были своеобразной «тряпкой для вытирания ног» для различных завоевателей. Только за время Второй мировой войны сапог за-

## Самые активные латыши живут в Минске

Проживающие в Беларуси латыши весьма отличились и даже заняли первое место.

Во всех дипломатических представительствах Латвии, как и в самом государстве, проходит сбор подписей за проведение референдума по изменениям закона о гражданстве. Напомним, что в случае принятия поправок значительно упростится порядок получения гражданства жителями Латвии, не имеющими этого статуса. Однако проживающие за рубежом граждане Латвии на редкость неактивны: опрос агентства *BNS* показал, что оставить автографы в поддержку референдума пока явились всего четыре(!) человека. «Рекорд» удерживает посольство Латвии в Минске — трое подписавшихся; на втором и пока последнем месте — консульство в Витебске (одна подпись).

Вера МАКРОМЕНКО

## Шпиона недооценили

Весьма интересную тяжбу с британскими властями затеял бывший сотрудник КГБ Виктор Макаров. Он требует предоставления ему пенсии — за то, что продал в 1985-1987 годах секретную информацию британской разведке.

43-летний Макаров живет в Великобритании с 1992 года. В 1987 году в СССР он был арестован и осужден на 10 лет по обвинению в государственной измене. После амнистии в 1992 году британская разведка переправила его в Великобританию, представив подъемные — 20 тысяч долларов. С тех пор Макаров работает садовником в Борнмуте. Он живет в однокомнатной квартире и получает пособие 40 долларов в неделю, что значительно меньше британской минимальной зарплаты. Материальные затруднения подвигли бывшего сотрудника КГБ к попытке отстоять свое право на пенсию через парламентский комитет по делам разведки и безопасности.

Но все британские инстанции считают его требования безосновательными. По британскому законодательству, регулирующему начисление пенсий информаторам разведслужб, единственным основанием для начисления пенсии является пребывание информатора в кадрах разведки и наличие у него официального воинского звания. Ничего этого у Макарова нет — в свой штат британская разведка его не зачисляла.

По сообщениям британской прессы, у Макарова развился депрессивный синдром, известный как «синдром перебежчика». Характерной чертой этого нервного расстройства является уверенность в недооценке новым начальством личных заслуг перебежчика. Макаров пригрозил начать голодовку прямо у стен британского парламента, но пока своего намерения не осуществил.

Владимир МИХАЙЛОВ

О ней снова вспомнили в связи с ее смертью — Галина Брежнева умерла — 30 июня этого года. Одни называли ее спекулянткой, воровкой, алкоголичкой. В памяти других она осталась прекрасной возлюбленной, редкой женщиной, способной на невиданные по накалу чувства.

Галина Брежнева была выдающейся авантюристкой — без тормозов, без внутреннего цензора. Из ее биографии можно сделать приключенческий фильм. Сегодня в российской политике и экономике немало отчаянно смелых и свободных людей — Галину Брежневую можно назвать (с определенными оговорками, конечно) их предтечей. Она всегда поступала наперекор — традиции, обстоятельствам, приличиям и даже здравому смыслу.

### Первая любовь

О детских и юношеских годах Галины Леонидовны известно лишь то, что она категорически отказалась вступать в комсомол. Ее папа, уже будучи первым секретарем молдавской компартии, ходил в университет, просил преподавателей и сокурсников повлиять на дочь. Безрезультатно.

Галя долго не могла решить, какую профессию выбрать. После школы поступила в Днепропетровский пединститут, потом, когда отец стал работать в Молдавии, перевелась на филфак Кишиневского университета. Она была плохой ученицей, на занятиях ее практически не видели. Позже, когда Брежнев стал первым лицом в государстве, подхалимы-подчиненные присвоили Галине степень кандидата филологических наук.

Первый взрослый поступок Галя совершила в 22 года — убежала с цирком шапито. Ее сердце пленил силач Евгений Милаев, который в акробатическом номере держал на плечах десять человек.

За год совместной жизни супруги родили дочь, названную в честь бабушки Викой, и порядком друг другу надоели. Галя вернулась в родительский дом (официально она развелась с мужем только через восемь лет). Но Милаев до конца дней обес-

печил себя вниманием партии и правительства: стал народным артистом СССР и занял пост директора нового цирка на Ленинских горах. Умер в 1983 году.

### Десятидневная супружеская эпопея

Второй раз она вышла замуж в 1962 году. На сей раз ее возлюбленным был 18-летний иллюзионист Игорь Кио, моложе ее на 14 лет.

О бракосочетании Игоря Кио и Галины Брежневой не знал никто. Скрепив свой союз печатями, молодожены укатили в Сочи, где Кио давал очередные гастроли. Домашним она написала записку: «Выхожу замуж, и оставьте меня в покое».

Известие о втором цирковом браке любимой дочери привело Брежнева в бешенство. На полицию влюбленной парочки мобилизовали лучшие силы КГБ и МВД.

— На следующее утро после приезда, — рассказывает Игорь Кио, — в холле гостиницы нас уже ждал трясущийся от страха генерал. Он ужасно переживал из-за возможных последствий. А что если Галина помирится с отцом да и пожалуется ему на сочинскую милицию?!

У нас отобрали документы, Галину под усиленной охраной препроводили в Москву. Через

# Дочь Брежнева

неделю я получил бандероль: в ней оказался мой паспорт с вырванной страницей о регистрации брака и чьей-то размашистой подписью: «Подлежит обмену». На том и закончилась наша девятидневная супружеская эпопея.

### Гримерша в цирке

Чтобы оградить дочь от юного циркача, Леонид Ильич приказал отправить Кио в армию. Но тот страдал хроническим лимфаденитом — заболеванием, исключающим прохождение срочной службы. По заданию ЦК специально создали консилиум, чтобы поставить «адекватный диагноз». На медосмотр Кио сопровождала целая группа чекистов. К счастью, врачи прежний диагноз подтвердили.

Галина остро переживала все эти жизненные перипетии своего возлюбленного. Но ничего поделать не могла. Она продолжала жить под одной крышей с родителями, которые больше смерти боялись ее выходок.

Свою страсть к авантюрам она утоляла в заграничных путешествиях. Брать ее в официальные поездки Брежнев категорически отказывался. Один-единственный раз она сопровождала отца в Югославию, но вызвала там такой жгучий интерес своими нарядами и экстравагантным поведением, что Брежнев зарекся куда-либо ездить вместе с дочерью. Тогда Галина подружилась с Анатолием Колеватовым, директором Управления цирков страны. И он оформлял ее в загра-

ничные цирковые турне как гримершу.

### Барби с мужем и любовником

Галине Леонидовне было под сорок, когда она наконец-то обрела семейное счастье. Третий ее брак родители одобрили. Подполковник милиции Юрий Чурбанов, занимавший пост замначальника политотдела мест заключения МВД, был на восемь лет моложе супруги. Ради этого звездного брака он развелся с первой женой и оставил двоих детей.

На молодоженов пролился «золотой дождь» всевозможных благ и советских дефицитов. Их укомплектовали, как игрушечный набор «Барби с мужем», — квартирой, мебелью, дачей, двумя машинами. Юрий Михайлович стал стремительно расти по службе. Через четыре года он уже был генерал-лейтенантом и заместителем министра МВД.

Но разве могло тихое мещанское счастье удовлетворить его темпераментную жену?! Позже Галина Леонидовна говорила, что фамилия мужа полностью соответствует его сущности. Жить с ним было скучно: после работы Юрий Михайлович обедал, смотрел футбол или читал газету.

— Я люблю искусство, — выпив, жаловалась на жизнь Брежнева, — а муж мой — генерал.

Ее новым возлюбленным стал цыган, артист театра «Ромэн» Борис Буряце, высокий полнющий брюнет, ходивший в джинсе, ковбойских ботинках и ши-рокополой шляпе. Ему было 29

лет, ей — 44. Когда она сильно донимала его ревностью, говорил ей, что пора домой, к мужу, а то папа с мамой будут сердиться.

Она отдала ему всю себя без остатка: купила квартиру на улице Чехова, «мерседес», антикварную мебель. В доме устраивались пиры, здесь собирались и весьма известные, и очень сомнительные личности.

Когда они познакомились, Буряце, как нынешние люберецкие авторитеты, ходил с массивной золотой цепью на шее, но под влиянием Галины заменил цепь золотым крестом, украшенным крупным бриллиантом.

### Бриллианты — лучшие друзья девушек

Страсть к драгоценным камням их сближала. По многочисленным отзывам очевидцев, появляясь на каком-нибудь приеме в Кремле или в западных посольствах, Галина Леонидовна переливалась бриллиантами, как рождественская елка — стеклянными шарами.

Драгоценности ей дарили, что-то перепало от отца, она была постоянной покупательницей многих ювелирных магазинов. По слухам, даже брала вещи в долг, под расписку. Еще какие-то ценные экспонаты «одалживала», а попросту забирала в вечное пользование из Гохрана.

С женой министра МВД Светланой Щелоковой она провоцировала денежные махинации, скупая ювелирные украшения накануне очередного повышения

цен на золото, а потом перепродавая их втридорога.

Правда, непонятно, зачем все это было нужно. Советский Союз был не той страной, где красоту бриллиантов могли по достоинству оценить. Собственно, и высшего света как такового не было, и, нацепив все свои драгоценности, Галина Леонидовна могла выйти разве что в цирк — посмотреть очередное представление.

Погоня за бриллиантами завладела Галину Брежневую опять же как полный опасностей процесс, очередная авантюра. Было в этой ее страсти что-то из книжек XIX века. Галина Леонидовна строила жизнь не по классикам марксизма, а по «Графу Монте-Кристо».

### Время «Ч»

Но в каждом приключенческом романе есть свое время «Ч», когда случается страшное и непоправимое. Спираль несчастий начала раскручиваться за несколько лет до смерти Брежнева.

В начале 1982 года ограбили известную дрессировщицу Ирину Бугримову. Воров вскоре арестовали, а они указали на Бориса Буряце как на наводчика.

Буряце приехал на допрос к следователю в норковой шубе, с маленькой собачкой на руках. Сразу же после допроса его препроводили в камеру. Единственное — разрешили предупредить родных, он позвонил Галине Брежневой. Но на сей раз она просто не смогла его спасти.

(Продолжение на стр. 6)

# Лёгкія грошы

*Барацінкі, тынфы, эфраімкі...*

Уладзімір АРЛОЎ

Рэдка надараецца тыздзень, каб не было паведамленняў пра айчынных фальшываманетчыкаў і іхніх калегаў з блізкага і далёкага замежжа. На Беларусі яны шчыруюць. А што, калі глянуць на праблему ў рэтраспектыве? Можа, нашыя продкі былі больш сумленнымі або проста больш баяліся законаў?

Гістарычныя росшукі не дазваляюць даць на гэтыя пытанні адназначнага адказу.

Абводзіць вакол пальца кліентаў і партнёраў людзі навучыліся яшчэ ў часы натуральнага абмену, і ў гэтым, трэба сказаць, продкі беларусаў нічым не адрозніваліся ад суседзяў. Як сведчаць дакументы, у Сярэднявеччы нямецкія купцы нярэдка прывозілі па Дзвіне ў Полацк і Віцебск соль, напалам змяшаную з белым пяском. А ўзамен маглі атрымаць акуратныя кругі воску, дзе самога воску было ненашмат болей за сумесь смалы з жалудовай і гарохавай мукою.

Але яшчэ цікавей глянуць на часы, калі таварны абмен пайшоў у заняпад, а грашовыя адносіны перамаглі канчаткова.

Архіўныя сховішчы збераглі ліст магістра Лівонскага ордэна Ёгана фон Ларынгхофена, адпраўлены ім у 1493 годзе са сваёй сталіцы Вендэна ў Рэвель (Талін) тамтэйшым бургамістрам і ротманам. *«Па-сяб-роўску вам паведамаем, — пісаў магістр, — што нейкія людзі прыехалі ў Рыгу з Полацка, маючы з сабою фальшывыя манеты, адчаканеныя на ўзор нашых вендэнскіх шылінгаў. І аднаго з тых людзей схаліпілі ў Рызе, і сказаў ён, што такіх манет карбавана ў Полацку палова ласта (960 кг). Некалькі гэтых падманных шылінгаў пасылаем вам, каб вы іх агледзелі і маглі засцерагчыся»*. Лівонскі шылінг важыў 1,15 грама. Нескладаны падлік паказвае, што полацкія ўмельцы выпускалі тым разам блізу 850 тысяч фальшывых манет. Размах іхняе дзейнасці не можа не ўраджаць нават сёння.

У Вялікім Княстве Літоўскім грошы выпускаў Віленскі манетны двор. З ім, дарэчы, звязанае з’яўленне ці не самай надзейнай, пашыранай і

даўгачаснай валюты — талера, які праіснаваў на землях Беларусі ў абарачэнні з 1564 года да сярэдзіны XIX ст. (Менавіта таму шэраг вядомых гісторыкаў і дэпутаты апазіцыі ад БНФ у Вярхоўным Савеце XII склікання прапаноўвалі назваць будучыя беларускія грошы талерамі).

Між іншым, значнасць талера ў гаспадарчым жыцці Вялікага Княства шырока адлюстраваная ў беларускім фальклоры. Талерамі шчодро сыплюць героі народных баладаў, разлічваюцца і адкупляюцца ад непрыяцеляў казачныя персанажы. У старадаўняй вясельнай песні пяецца:

*Не гніся, татачка, не гніся, Кладзі талеры на місе...*

Нашу цвёрдую сярэднявечную валюту згадваюць нават калыханкі:

*Што вязеш, Рамане? Воз дзяўчат, васпане. Па чым цэніш, Рамане? Па талеры, васпане.*

Разам з талерамі чаканіліся і іншыя манеты: шасцігрошавікі, дукаты, соліды. Дукат, або як яго называлі ў народзе «чырвоны залаты», быў дарагой і сапраўды залатой манетай. У Заходняй Еўропе яму адпавядалі фларыны, лuidоры, гульдэны. Ад беларускага «чырвонага залатога» атрымаў пазней сваё найменне расійскі «чervонeц». Згаданы вышэй солід у прас-тамоўі зваўся шэлегам (відаць, ад нямецкага «шылінг»). Гэтая спачатку срэбная, а потым біланавая (са срэбра нізкай пробы і іншых металаў) і медная манета таксама была вельмі распаўсюджаная, а таму пакінула ў памяць ў беларусаў прыкметны след..*«За шэлег душу прадаць гатовы»*, — кажуць пра несумленнага чалавека, а вы-



Такія тынфы выпускаліся ў 1666 г. На рэверсе манеты — Пагоня, герб ВКЛ.

датнай характарыстыкай карыслівага стала прымаўка: *«За шэлег жабу ў Вільню пагоніць»*.

«проста так» у фальклоры нічога не бывае. Нялюбасць да шэлега мае сваю гісторыю. Рэч у тым, што ў сярэдзіне XVII ст. раней стабільныя фінансы Вялікага Княства Літоўскага і Польшчы, аб’яднаных тады ў федэратыўную дзяржаву Рэч Паспалітую, былі моцна падарваныя войнамі. Свае паслугі ў выратаванні грашовай гаспадаркі краіны прапанаваў вярхоўнай уладзе італьянец Ціт Лівій Бараціні, вядомы ў Еўропе як архітэктар, фізік і вынаходнік-канструктар.

Спрытна выкарыстаўшы сваё імя, «выратавальнік» не толькі набыў шляхецтва і пасаду каралеўскага сакратара, але ў 1658 годзе стаўся арандатарам найбуйнейшага ў дзяржаве кракаўскага манетнага двара. Сойм ухваліў праект Бараціні — масавую эмісію медных солідаў з курсам ранейшых білонавых, або з вартасцю 1/3 срэбнага гроша. Іначай кажучы, яшчэ да свайго з’яўлення на свет грошы, якія народ хутка ахрысціў «барацінкамі», ужо былі прызначаныя на ролю непаўнацэнных.

Манетныя двары Рэчы Паспалітай працавалі з велізарным напружаннем і, па сутнасці, бескантрольна. Чаканшчыкі, як маглі, змяшалі таўшчыню манетак, здабываючы з кожнай меднай грыўні лішнія дзесяткі барацінак. Да гэткай выгаднай справы імгненна падключылася безліч фальшываманетчыкаў. У выніку «шэлег» Ціта Бараціні хутка ніхто не хацеў браць.

Калі вярхі Рэчы Паспалітай зразумелі, што надыйшоў час ратавацца ад самога «ратавальніка», пры каралеўскім двары з’явіліся чарговыя інша-земцы-авантурысты браты Анд-рэй і Тамаш Тынфы. Яны рас-пачалі чаканку новай манеты — злотага, які, між тым, вельмі на-гадваў «барацінку», бо меў ад-знаку: «30 польскіх грошай», хоць срэбра ўтрымліваў усяго на 12 грошай. Дасціпнай, але адзі-най кампенсацыяй за непаўна-важкасць «тынфа» быў надпіс, які ў перакладзе з лаціны гучаў прыб-лізна так: «Жаданне выратаваць Айчыну вышэй за сапраўдны кошт металу».

Пра маштабныя здзяйсненні фінансавых «рэфарматараў» XVII стагоддзя нагадвае знойдзены нядаўна ў вёсцы Палачаны паб-лізу Маладзечна скарб з дзвюх тысяч «барацінак» і «тынфаў».

Да далейшага разладу фінан-сава-крэдытнай сістэмы краіны прычынілася чаканка ўжо ад-крыта фальшывых грошай, раз-горнутая ў час Сямігадовай вай-ны (1756–1763) берлінскімі бан-кірамі Эфраімам, Іцакам і Ізао-нам. Гэтыя прадпрымальныя габрэі дзейнічалі з даручэння прускага караля Фрыдрыха II, які фінансavaў іх прадукцыяй сваё войска. Дзевяты вал «эф-раімкаў» накрыв Польшчу і Бе-ларусь. У хроніцы полацкага Сафійскага манастыра ў 1761 годзе адзначалася, што *«тыя манеты адліваліся зусім не са срэбра, а чаканеныя былі з жалеза і медзі, а потым адбель-валіся срэбрам так, што нель-га было адрозніць іх ад са-праўдных»*.

Напрыканцы XVIII стагод-дзя землі Вялікага Княст-ва Літоўскага былі за-хопленыя Расійскай імперыяй. Новая ўлады праводзілі жорст-кую каланіяльную палітыку, але мусілі лічыцца з ранейшай гра-шовай сістэмай. Сенат запатра-баваў ад жыхароў беларускіх губерняў здаць «иноземные мо-неты» толькі ў 1844 годзе. З тых часоў Беларусь аказалася кан-чаткова ўцягнутай у грашова-фінансавую гаспадарку царскай Расіі, разам з чым пачаўся і новы этап дзейнасці фальшы-ваманетчыкаў, справа якіх, на жаль, паспяхова дажыла да на-шых дзён.

Будзьце пільныя, шануюныя чытачы! Але калі нехта ўсё-ткі здолее ўручыць вам фальшывыя долары або маркі, паспрабуйце сцешыцца тым, што ў вашым старажытным родзе несумненна знойдуцца продкі, падманутыя фальшываманетчыкамі яшчэ ў сівым Сярэднявеччы.

шой московской квартире, в ти-хом центре. Она открывала дверь всем, кто в нее звонил. Пьяная, опустившаяся, живопис-нее любого московского бомжа, она была благодатной натурой для отечественных и западных фотожурналистов. Ее последний ухажер Илюша, малограмотный механик, был моложе ее на 20 лет. Единственными развлечени-ями влюбленных были выпивка и драка.

Наконец в 1995-м взбунтова-лись соседи элитного дома, ко-торым надоели пьяные разбор-ки потерявшей рассудок Галины. Они предъявили ультиматум ее дочери, и та увезла мать в кли-нику.

Похоронили Галину Леони-довну на Новодевичьем кладби-ще, рядом с матерью, Викто-рией Петровной.

*По материалам журнала «Профиль»*

# Даты і лёсы

*24 ліпеня*

**1943.** Быў створаны Брэсцкі абласны антыфашысцкі камітэт, пад кіраўніцтвам якога дзейнічала больш за 400 падпольных антыфа-шысцкіх арганізацыяў і груп.

**1988.** У канадскім г. Эдмантан людзі з’елі найвялікшае ў гісторыі марозіва (вяршковае, з сіропам і ягадамі) вагой 24 тоны 908,8 кг.

*25 ліпеня*

**1908.** Нарадзіўся чэмпіён па вяселлях амерыканец Глін Вулф. За сваё жыццё гэты баптысцкі святар меў 27 жонак і 25 цешчаў (з дзвюма жонкамі ён браў шлюб двойчы).

**1938.** Адбыліся выбары ў Вярхоўны Савет БССР 1-га склікання.

**1943.** У Італіі быў прыняты закон, які забараніў фашызм ва ўсіх відах і формах. Кароль Віктар-Эмануэль прызначыў прэм’ер-мініст-рам замест звергнутага Мусаліні героя антыфашысцкай барацьбы Бадоліо.

**1978.** У англійскім г. Олдэм нарадзілася першае ў гісторыі дзіця, пачатае «ў прабірцы» (па-за цэлам сваёй маці). Сёлта Луіза Браун святкуе ўжо сваё 20-годдзе.

*26 ліпеня*

**1847.** Ліберыя першай з афрыканскіх калоніяў абвесціла сваю незалежнасць. Неўзабаве ў яе перасялілася з ЗША шмат былых рабоў-неграў.

**1908.** Нарадзіўся першы (і апошні) марксісцкі прэзідэнт Чылі Сальвадор Альендэ. Спроба пабудаваць у Чылі сацыялізм прывяла краіну да анархіі і скончылася дзяржаўным пераваротам, падчас якога Альендэ быў забіты.

**1908.** У ЗША была заснаваная адна з найбольш уплывовых спец-службаў — федэральнае бюро расследаванняў ФБР (*FBI*).

**1943.** Нарадзіўся сучасны патрыярх рок-музыкі Мік (Майкл Фі-ліп) Джэгер, заснавальнік блюз-рокавага гурта з хуліганскай рэпу-тацыяй *The Rolling Stones*.

**1980.** Амерыканец Джо Боўэн паставіў новы рэкорд у хадзьбе на хадулях: прайшоў ад Лос-Анджэlesa да г. Боўэн, штат Кентукі (4.804 км.) за 128 дзён. Папярэдні рэкорд належаў французу Сільвену Дарнону, які ў 1891 г. прайшоў на даўгаступах 2.945 км ад Парыжа да Масквы праз Вільню і Беларусь за 58 дзён.

**1993.** На тэрыторыі Беларусі былі выведзеныя з абарачэння са-вецкія і расійскія грошы. Тады расійскія рублі абменьваліся на раз-ліковыя білеты Нацбанка Беларусі па курсу 1:1.

*27 ліпеня*

**1826.** Для барацьбы з падпольнымі аб’яднаннямі і іншадумст-вам увагуле ў Расіі была створаная новая спецслужба — 3-я Ад-дзяленне Асабістай Яго Імператарскай Вялікасці Канцылярыі на чале з графам Бенкендорфам. Пад асаблівы патранаж гэтая спецслуж-ба ўзяла «палітычна небяспечныя» губерні былога ВКЛ.

**1940.** НКВД БССР далажыў, што за 9 месяцаў пасля далучэння Заходняй Беларусі там было раскрыта і ліквідавана 109 падполь-ных антысавецкіх арганізацыяў, якія аб’ядноўвалі 3.231 чалавека.

**1941.** У Мінску выйшаў першы нумар «Беларускай газеты», якая выдавалася да 28 чэрвеня 1944 г. Сучасная «Белорусская газета» выходзіць з 1995 г.

**1953.** З падпісаннем перамір’я скончылася вайна ў Карэі, падчас якой загінулі 116.000 салдат з «міратворчых сілаў ААН» і 1,5 млн. карэйскіх, кітайскіх і савецкіх вайскоўцаў, што ваявалі на баку Паў-ночнай Карэі.

**1990.** Вярхоўны Савет БССР прыняў Дэкларацыю пра дзяржаў-ны суверэнітэт краіны. На тэрыторыі БССР было абвешчанае вяршэнства беларускай канстытуцыі і законаў над савецкімі. А ў **1993 г.**, роўна праз тры гады, пасля абвясчэння Дэкларацыі ўнутраныя войскі прынялі прысягу на вернасць Беларусі (цыры-монія адбылася ў вучэбным цэнтры ля Заслаўя).

*28 ліпеня*

**1900.** Праз Мінск праехаў Ленін, які накіроўваўся за мяжу для наладжвання выдання «Искры».

**1988.** Бацька і сын уратавалі адзін аднаго ад лейкеміі (раку крыві). У 1980 г. англічанін Алан Лэк стаўся донарам касцявога мозгу для 11-гадовага ўласнага сына Сіцюрта, а той праз восем гадоў падараваў свой касцявы мозг бацьку, які таксама захварэў на лейкемію.

*29 ліпеня*

**1883.** Нарадзіўся Беніта Мусаліні — заснавальнік першай фа-шысцкай дзяржавы — Італіі. «Фашызм супрацьпастаўляе сябе не толькі камунізму, але і парламенцкай дэмакратыі. Фашысты высту-паюць за парадак, дысцыпліну і ўцскаанне ўсялякага голасу пратэс-ту» («Гісторыя Еўропы», — Мн., 1996).

**1961.** Светлагорск, цяпер сумнавядомы як «сталіца беларускіх наркаманаў», атрымаў статус горада. Пабудаваная побач з ім Васі-левіцкая ДРЭС дае ў суткі больш электраэнергіі, чым давалі ўсе электрастанцыі дарэвалюцыйнай Беларусі на працягу года.

**1981.** Прынц Чарльз ажаніўся з лэдзі Дыянай Спенсер. За цырымо-ніяй у лонданскай катэдры св. Паўла сачылі 700 млн. тэлегледачоў.

*30 ліпеня*

**1863.** Нарадзіўся амерыканскі вынаходнік канвеернай вытвор-часці Генры Форд. Знакамітая мадэль *Ford-T*, «якую, — абяцала рэклама, — можна адрамантаваць з завязанымі вачыма», ператва-рыла амерыканцаў у нацыю аўтамабілістаў: у 1908—28 гг. было пра-дадзена больш за 15 млн. гэтых машынаў.

**1898.** Памёр стваральнік Другога германскага рэйху «жалезны канцлер» Ота Бісмарк. Пасля перамогі над Аўстра-Венгрыяй і Фран-цыяй Бісмарк пісаў: «Найбольшае глупства, якое магла ўчыніць ня-мецкая нацыя, — гэта пайсці вайной на ўсход».

**1943.** Асіповіцкі падпольшчык Фёдар Крыловіч здзейсніў адну з найбуйнейшых у гісторыі дыверсіяў: знішчыў на станцыі магнітнымі мінамі адразу 4 эшалоны, у тым ліку адзін з танкамі «тыгр», два з авіябомбамі і састаў з палівам.

*Падрыхтаваў Юрась БАРЫСЕВІЧ*

# Дочь Брежнев

(Начало на стр. 5)

Как раз в это время умер Су-слов. Совсем немощный Бреж-нев был не в состоянии следить за делами, власть постепенно перешла к Андропову. А тот, за-цепившись за ограбление Бутри-мовой, раскрутил целый показа-тельный процесс о взяточничест-ве и казнокрадстве. Попал в тюрьму Анатолий Колеватов, руководитель всех цирков стра-ны. Арестовали директора «Ели-сеевского» Юрия Соколова, по-кончил с собой Сергей Нониев, директор другого крупного ма-газина — гастронома «Смолен-ский», — все они были всегда-таями в доме Буряце и Брежне-вой. Юрия Брежнева, родного брата Галины, вывели из соста-

ва кандидатов в члены ЦК.

Позже Соколова приговорили к расстрелу, Колеватов получил 15 лет лагерей. Покончили са-моубийством супруги Щелоко-вы. Буряце попал в тюрьму на пять лет, да так там и пропал. И до того часто пившая Галина Ле-онидовна совсем перестала себя контролировать.

Последний раз она вышла в свет 8 марта 1984 года. Недол-го правивший Черненко приглас-ил ее на прием в Кремль. На скромном костюме Брежневой красовался орден Ленина, вти-хую врученный ей в 1978-м как подарок на 50-летие.

Но Черненко умер. В 1988 году арестовали Юрия Чурбано-ва, и он в конце концов получил

12 лет строгого режима. Галина даже не пришла в зал суда, ког-да оглашали приговор.

В 1990 году она подала иск на семейное имущество, кон-фискованное после суда над ее бывшим мужем. Опытный адво-кат доказал, что шубы, вазы, мебель и прочая утварь не при-надлежат Чурбанову. Удалось отсудить и «мерседес», и кол-лекцию оружия, и чучела живот-ных, и 65 тысяч рублей на счету в Сбербанке.

Чурбанов пробыл в заключе-нии пять лет и вышел досрочно по амнистии. Только на свобо-де узнал, что Галина с ним раз-велась.

Вплоть до 1995 года Галина Леонидовна жила в своей боль-



7

# ТЫДЗЕНЬ

**НАВИНЫ**  
24 ліпеня 1998 г., № 77

## ПАНЯДЗЕЛАК

27 ліпеня

**БТ**  
07.00 Добroe утро, Беларусь! 08.00 Репознанс. 08.50 Телебарометр. 09.10 «Сегодня с вами...» Народный артист Беларуси, художественный руководитель Национального театра им. Янки Купалы В. Раевский. 09.45 Премьера песни. 10.05, 18.50 Дневник Международного фестиваля искусства «Славянский базар в Витебске». 10.20 Потребительская корзина. 10.35 Здоровье. 11.00, 18.20 «Возможно, они сошли с ума!». 11.40 Бездельник. 12.10 Теленавигатор. 12.30 «А музыка звучит...» 13.00, 15.00, 18.00, 00.00 Новости. 13.15 «Лето было только день». 14.35 Музыкальный антракт. 14.35 Параграф. 15.15 Видеокурс французского языка. 15.45 «Девочка и океан». Х/ф. 16.10 «Я рисую». 16.25 Регион. 17.00 Первый фестиваль народного

искусства «Беларусь — моя песня». 17.30 Гости в дом. 19.00 «Сегодня с вами...» Начальник Главного управления военизированной пожарной службы МВД РБ В. Астапов. 19.40 Колыбельная. 20.00 Панорама. 20.55 «Понедельник с «Христофором». 21.10 Белорусский хит-парад. 21.20 «Морской бой». 22.00 «Славянский базар в Витебске». Международный конкурс молодых исполнителей эстрадной песни «Витебск-98». 00.15 Третий тайм.

**ОРТ**  
17.00, 00.15 Новости. 17.20 «Роксолана — пленница султана». Х/ф. 18.00 Погода. 18.05 Час пик. 18.30 Угадай мелодию. 19.00 «Человек в маске». 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.35 «Горец». 21.45 Серебряный шар. 22.30 «Преднамеренное убийство». Х/ф. 00.25 Программа передач.

**РОССИЯ**  
13.00, 16.00, 19.00, 22.40 Вести. 13.30 «Отпуск в сентябре». Х/ф. 1-я с. 14.40 «Му-му». 15.00 «Башня». 15.30 «Первые по-

целуи». Х/ф. 15.55 Прогноз погоды. 16.30 Автоспорт. 17.25 «Петровка, 38». Х/ф. 19.35 «Санта-Барбара». 20.35 «Звезда шрифта». Х/ф. 23.00 Дежурная часть. 23.15 Сириневый туман. 23.55 Автошоу. 00.25 Прогноз погоды.

**КУЛЬТУРА**  
07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.25 Музыкальный экскорт. 07.35 «Варвара краса — длинная коса». 09.00, 11.00, 15.00 Новости. 09.05 Петербургский гурмэ. 09.20 Консилиум. 09.50 Книжный кладезь. 10.05 «Дом поэта». 10.20 «Царская ложа». 11.05 «Судьба офицера». 11.30 Программа передач. 11.35 «Искусство эпохи Возрождения». 12.05 Без визы. 12.15 Спектакль «В поисках Софьи». 14.00 Месте с Фафалей. 14.15 «Сокровища Петербурга». 14.30 П.И. Чайковский. «Франческа да Римини». 15.05 Мультфильмы. 15.50 «Лукоморье». 16.10 Игра на палитре в четыре руки. 16.45 Люди в моде. 17.05 «2003». К 300-летию Санкт-Петербурга. 17.10 Выжуй цель! 17.35

«Кумиры». 18.20 «Завещание XX века». 19.00 Чудо-сказка. 19.10 Мультфильм. 19.50 «Первые». Д/ф. 20.45 После новостей... 21.05 Живое дерево ремесел. 21.10 «Я ловил ощущения». 21.50 Спектакль «А чой-то ты во фраке?». 23.20 Программа передач.

**НТВ**  
05.00, 09.00 Сегодня утром. 08.05, 21.50 «Детектив Наш Бриджес». 09.15 «Мой генерал». Х/ф. 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.25 «Старый телевизор». 13.15 «Любовь и тайны Сансет Бич». 14.00 На Играх доброй воли. 15.20 «Улица Сезам». 15.50 Мультфильмы. 16.15 «Война в космосе». 17.05 Криминал. 17.15 Впрок. 17.25 Футбольный клуб. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 «Невероятный Неполный». 1-я. «Возвращение нескорошумного джигары». Х/ф. 20.35 «Кулки». 22.40 Сегоднячко. 23.15 «Байки из склепа».

**НТВ+**  
**НАШЕ КИНО**  
09.00, 20.10 «Противостояние». 4-я

и 5-я с. 10.05 «След дождя». 11.35 «Весна на Заречной улице». 13.05 «Светлая личность». 14.25 «Талисман». 15.25, 20.00 КиНовости. 15.35 «Среди старых камней». 17.00 «Легенда о Тиле». 18.20 «Все остается людям». 21.15 «Слезы капали». 22.40 Завтра в программе.

**МИР КИНО**  
09.30 Сегодня в программе. 09.35 «Ночные грезы». Д-17. 2-я с. 10.20, 16.50 КиНовости. 10.30, 17.45 «Щелчок». Д-13. 12.30 Страна на кинокарте мира. Индия. 13.25 «Гремилы 2: новый выводок». Д-13. 15.10 «Драйв». Д-17. 17.00 «Солдат удачи, ЛТД.: спецназ». Д-13. 19.45 «Непонятый (жизнь с сыном)». Д-13. 21.30 «Против ее воли: случай в Балтиморе». Д-13. 23.00 «Когда пуля попадает в цель». Д-13.

**СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ**  
06.00 Программа передач. 06.05, 14.10 Уроки настольного тенниса. 06.20 Аэробика. 06.45 Большой ринг. 08.00, 14.00,

23.45 Новости. 08.10 Баскетбольное обозрение WNBA. 09.00 Игры Доброй Воли. В перерыве: 11.00 Новости. 14.25 Автогонки мировой серии Fedex CART. 17.00 На Играх Доброй Воли. «В прямом эфире Нью-Йорк». 19.00 Игры Доброй Воли. В перерыве: 20.45 Новости. Программа передач. 23.55 «Железный фактор».

**МУЗЫКА**  
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами» от театра «Квартет И». 09.00 Жизнь за бугром. 12.00 «Терем-хит-парад». 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра.

**8-И КАНАЛ**  
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Пострелята». 18.45 «Странные истории». Х/ф. 20.00 Аэробика. 20.30 Вечарница. 20.45 «Формула любви». Х/ф. 21.45 Автомобили и запчасти. 22.15 «Пешеход». Х/ф.

## АЎТОРАК

28 ліпеня

**БТ**  
07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 23.40 Новости. 08.15 «Сегодня с вами...» Начальник Главного управления военизированной пожарной службы МВД РБ В. Астапов. 08.50 Потребительская корзина. 09.05 «Фантазия-98». Ч.1-я. 09.35 Туробъектив. 10.00, 18.50 «Славянский базар в Витебске». Дневник. 10.10 Сельчане. 10.40, 18.20 «Возможно, они сошли с ума!». 11.10 Бон тон. 11.35 Земляки. 12.25 Акколада. 13.10 Видеофильм «Когда же пойдет снег?». 14.15 Четвертое измерение. 14.40 «Макаенка, 9». 15.15 Мультисериял «Д'Артангав и три пса». 15.40 «Девочка и океан». 16.05 Пограничные. 16.30 Уроки Н.Новожиловой. 17.00 «Вечер в Северных Афинах». Д/ф. 17.25 Многоголосие. 19.05 «Сегодня с вами...» Председатель Волковысского горисполкома А.Зайцев. 19.40 Колыбельная. 20.00 Панорама. 20.55 «Спикер-хата». 21.10

Музыка без границ. 21.40 Международные спортивные новости. 22.00 Гости фестиваля «Славянский базар». 22.35 «Изнанник». Х/ф. 23.15 «Карамболь». 23.35 Белорусский хит-парад. 00.00 «Славянский базар в Витебске». Праздник балета.

**ОРТ**  
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.05 Новости. 08.15, 17.20 «Роксолана — пленница султана». Х/ф. 09.00 «Человек в маске». 09.45 Смехопанорама. 10.20 Домашняя библиотека. 10.30, 18.30 Угадай мелодию. 11.15 «Вместе». 14.20 «Тин-Тин идет по следу». 14.55 Счастливый случай. 15.40 «Лето наших надежд». Х/ф. 16.10 ...До шестнадцати и старше. 16.30 Вокруг света. 18.00 Погода. 18.05 Час пик. 19.00 Тема. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.35 «Его звали Роберт». Х/ф. 22.20 «Затмение» в Катманду. Д/ф. 23.15 Программа передач.

**РОССИЯ**  
06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести. 07.00 Дежурная часть. 07.15 Товары — почтой. 07.20 «Стронг» пред-

ставляет. 07.30 Деньги. 07.45 Мультфильм. 08.05 Православный календарь. 08.10 «Естественный отбор». 09.05, 19.35 «Санта-Барбара». 13.30 «Отпуск в сентябре». 2-я с. 14.45 Мультфильм. 15.40 «Башня». 15.30 «Первые поцелуи». 16.30 «Возвращение». Д/ф. 16.55 Кроссворд. 17.20 «Тень». Х/ф. 20.35 «Пси фактор». 21.25, 23.20 «Славянский базар в Витебске». 23.05 Дежурная часть. 00.15 Звуквая дорожка. 01.10 Прогноз погоды.

**КУЛЬТУРА**  
07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.25 Видеопозиция. 07.35 Поэт О.Бородин. 07.50 Спектакль «А чой-то ты во фраке?». 09.00, 11.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05 Музыка из Петербурга. 09.45 «Первые». Д/ф. 10.40 Формат. 11.05 «Актриса. Тема любви». 11.30 Программа передач. 11.35 «Искусство эпохи Возрождения». 12.05 Живое дерево ремесел. 12.10 И.Бабель. Из «Одесских рассказов». 12.35 «Рядом с тобой». 13.15 Вместе с Фафалей. 13.30 «Романсиада-98». 14.30 «Я со-

здателю миров иных». 15.05 Мультфильм. 15.55 «Лукоморье». 16.20 «Я садовником родился...» 16.30 «Детский мир». 17.05 «2003». 17.10 К 60-летию Петербургского ТВ. 17.25 Ноу-хау. 17.40 Театр одного художника. 18.00 Концерт, посвященный Дню Военно-Морского Флота. 18.35 «Завещание XX века». 19.15 Чудо-сказка. 19.50 «Носитель по Ривьеру». Д/ф. 20.45 После новостей... 21.05 «Егор Булычов». Х/ф. 22.30 Джозофрения. 23.20 Программа передач.

**НТВ**  
05.00, 09.00 Сегодня утром. 08.05, 21.50 «Детектив Наш Бриджес». 09.15 «По следу телеграфа». Х/ф. 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.25 «Старый телевизор». 13.15 «Любовь и тайны Сансет Бич». 14.00 На Играх доброй воли. 15.20 «Улица Сезам». 15.50 Мультфильмы. 16.15 «Война в космосе». 17.05 Криминал. 17.15 Впрок. 17.25 «Криминальная Россия. Современные хроники». 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 «Исправительный срок». Х/ф. 20.45 «Кулки». 22.40 Сегоднячко. 23.15 «Сельская жизнь». Х/ф.

**НТВ+**  
**НАШЕ КИНО**  
09.00 «Противостояние». 5-я с. 10.10 «Слезы капали». 11.35, 17.00 «Легенда о Тиле». 1-я и 2-я с. 12.55 «История с пирожками». 13.00, 18.15 КиНовости. 13.10 «Тишина». 2 серии. 16.30 «Поездка к сыну». 18.25 «Укротительница тигров». 20.00 «Человек в проходном дворе». 21.05 «Колечко золотое, букет из алых роз». 22.40 Завтра в программе.

**МИР КИНО**  
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.00 «Солдат удачи, ЛТД.: спецназ». Д-13. 10.20 «Против ее воли: случай в Балтиморе». Д-13. 11.50 «Непонятый (жизнь с сыном)». Д-13. 13.30, 19.15 КиНовости. 13.40 «Когда пуля попадает в цель». Д-13. 15.15 «Большая белая надежда». Д-13. 17.45 «Молли и Джина». Д-13. 19.25 «Это моя вечеринка». Д-17. 21.10 «Вечная улыбка Нью-Джерси». Д-13. 22.40 «Элемент сомнения». Д-17.

**СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ**  
06.00 Программа передач. 06.05,

14.10 Уроки волейбола. 06.20 Аэробика. 06.45 «Железный фактор». 07.15 Триатлон. 08.00, 14.00, 23.45 Новости. 08.10 Тайский бокс. 09.00 Игры Доброй Воли. В перерыве: 11.00 Новости. 14.30 Шахматное обозрение. 15.00 Баскетбол. Чемпионат WNBA. 16.00, 23.55 «Рядом». 17.00 На Играх Доброй Воли. «В прямом эфире Нью-Йорк». 19.00 Игры Доброй Воли. В перерыве: 20.45 Новости. Программа передач.

**МУЗЫКА**  
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами» от театра «Квартет И». 09.00, 15.00, 18.00, 21.00, 00.00 Музыка из-за бугра. 12.00 «Русский час» с гостем в студии.

**8-И КАНАЛ**  
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Пострелята». 18.45 «Кружева». 20.00 Театр Солнца Клод Желе. 20.30 Вечарница. 20.45 «Горец». 21.45 Отдых и туризм. 21.30 «Блуждающие звезды». Х/ф.

## СЕРАДА

29 ліпеня

**БТ**  
07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00, 13.00, 15.00, 18.45, 00.30 Новости. 08.15 «Сегодня с вами...» Председатель Волковысского горисполкома А.Зайцев. 08.50 Потребительская корзина. 09.05 «Фантазия-98». Ч.2-я. 09.35 Автопарк. 09.45 Компьютерный полигон. 10.05, 17.40 «Славянский базар в Витебске». Дневник. 10.20 Многоголосие. 10.50 Родное слово. 11.25 Видимо-невидимо. 12.25 «А музыка звучит...» 13.15 «Петля». Х/ф. 1-я с. 14.25 Музыкальный салон с Э.Езерской. 15.10 Видеокурс французского языка. 15.35 «5 х 5». 16.05 «Девочка и океан». 16.30 Мультисериял «Д'Артангав и три пса». 17.00 «Сегодня с вами...» Доктор психологических наук профессор Я.Коломинский. 17.55 Футбол. Кубок чемпионов. «Динамо» (Минск) — «Сконто» (Рига). 19.50 Белорусский хит-парад. 20.00 Панорама. 21.00 Открытие фестиваля «Славянский базар в Витебске». 23.35 «Киностружка». 23.50 Королев-

ская охота.

**ОРТ**  
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.25 Новости. 08.15, 17.20 «Роксолана — пленница султана». 09.00 Тема. 09.45 В мире животных. 10.30 Джентльмен-шоу. 11.15 «Вместе». 14.20 «Тин-Тин идет по следу». 14.45 Классная компания. 15.15 Зов джунглей. 15.40 «Лето наших надежд». Х/ф. 16.10 ...До шестнадцати и старше. 16.30 Вокруг света. 18.00 Футбол. Чемпионат России. «Спартак» — «Динамо». 18.50 Спокойной ночи, малыши! 19.50 Погода. 20.00 Время. 20.35 «С тобой и без тебя». Х/ф. 22.20 Баскетбол. Чемпионат мира. Сборная России — сборная Японии. 23.35 Программа передач.

**РОССИЯ**  
06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести. 07.00, 23.45 Дежурная часть. 07.15 Товары — почтой. 07.20 «Стронг» представляет. 07.30 Деньги. 07.45 Мультфильм. 08.05 Православный календарь. 08.10 Маски-шоу. 08.35 Подиум д'арт. 09.05, 19.35 «Санта-Барба-

ра». 13.35 «Зеркало для героя». Х/ф. 1-я с. 14.45 Мультфильм. 15.00 «Башня». 15.30 «Первые поцелуи». 15.55 Прогноз погоды. 16.30 На дорогах России. 16.45 Кроссворд. 17.15 «Экстрадист и прощай». Х/ф. 20.35 «Агата Кристи. Пуаро». 21.35 «Простодушный». Х/ф. 00.00 «Песни лета» на фестивале «Славянский базар в Витебске». 00.50 «Славянский базар в Витебске». 01.00 Живая коллекция. 01.55 Прогноз погоды.

**КУЛЬТУРА**  
07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.25 «Егор Булычов». Х/ф. 08.50 Видеопозиция. 09.00, 11.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05 «Постальгия по Ривьеру». Д/ф. 10.00 Лики истории. 10.30 «Веселые песни». 10.45 «Время, портреты, судьбы». 11.05 Не только о театре. 11.30 Программа передач. 11.35 «Искусство эпохи Возрождения». 12.05 Поклонникам Терпсихоры. 12.20 Фотопортрет. 12.30 Образ жизни. 13.15 Вместе с Фафалей. 13.30 «Молодые таланты». 14.15 Мир авиации. 14.45 Без

визы. 15.05 Мультфильмы. 15.50 «Лукоморье». 16.10 Миф Д.Покровского. 17.05 «2003». 17.10 Академия спорта. 17.30 «Эпизоды из жизни артиста». 18.10 Русская усадьба. 18.35 «Завещание XX века». 19.15 Чудо-сказка. 19.50 «Остров Александра Сокурова». 20.45 После новостей... 21.05 «Мужской разговор». Х/ф. 22.35 Вспоминаю конкурс. 23.20 Программа передач.

**НТВ**  
05.00, 09.00 Сегодня утром. 08.05, 21.50 «Детектив Наш Бриджес». 09.15 «Марк Твен против...» Х/ф. 10.30 «Приключения Мурашки». 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня днем. 11.25 «Старый телевизор». 13.15 «Любовь и тайны Сансет Бич». 14.00 На Играх доброй воли. 15.20 «Улица Сезам». 15.50 Мультфильмы. 16.15 «Война в космосе». 17.05 Криминал. 17.15 Впрок. 17.25 «Криминальная Россия. Современные хроники». 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 «Путешествие Христофора Колумба». Х/ф. 22.40 Сегоднячко. 23.15 Футбольный клуб представляет чемпионат России.

**НТВ+**  
**НАШЕ КИНО**  
09.00, 20.10 «Человек в проходном дворе». 1-я и 2-я с. 10.05 «Укротительница тигров». 11.40 «Колечко золотое, букет из алых роз». 13.15, 17.00 «Легенда о Тиле». 2-я и 3-я с. 14.35 «Гроза». 15.55, 20.00 КиНовости. 16.05 «Зал ожидания». 18.20 «Любовь и голуби». 21.15 «ЧП районного масштаба». 22.45 Завтра в программе.

**МИР КИНО**  
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.10 «Солдат удачи, ЛТД.: спецназ». Д-13. 10.20 «Это моя вечеринка». Д-17. 12.10 «Элемент сомнения». Д-17. 13.55, 20.00 КиНовости. 14.05 «Молли и Джина». Д-13. 15.40 «Вечная улыбка Нью-Джерси». Д-13. 17.55 «Сила одиночки». Д-13. 20.10 «Странное место для встречи». Д-13. 21.45 «Подлый удар». Д-17. 23.10 «Угадай кино».

**СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ**  
06.00 Программа передач. 06.05, 14.10 Уроки бодибилдинга. 06.20

Аэробика. 06.45 «Рядом». 07.05 Автоспорт. 08.00, 11.00, 14.00, 20.45, 23.45 Новости. 08.10 Удивительные игры народов мира. 09.00 Игры Доброй Воли. 14.30 Теннис. Кубок Федерации. Сборная России — сборная Германии. 16.30 «Гольф». 17.00 На Играх Доброй Воли. «В прямом эфире Нью-Йорк». 19.00 Игры Доброй Воли. В перерыве: Программа передач. 23.55 Футбол. Чемпионат России. «Торпедо» — «Зенит».

**МУЗЫКА**  
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 10.00, 11.00, 13.05, 14.00, 16.00, 17.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00 Русский час с «Виршами» от театра «Квартет И». 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 00.00 Музыка из-за бугра. 21.00 Жизнь за бугром.

**8-И КАНАЛ**  
18.00 Программа К.Копланда. 18.30 «Пострелята». 18.45 «Кружева». 20.00 Аэробика. 20.30 Вечарница. 20.45 «Горец». 21.45 Умереть не напрасно. Х/ф.

## ЧАЦВЕР

30 ліпеня

**БТ**  
07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00, 13.00, 15.00, 18.00, 23.40 Новости. 08.15 «Сегодня с вами...» Доктор психологических наук профессор Я.Коломинский. 08.55 Потребительская корзина. 09.10 Усадьба. 09.35 Мультиклуб. 10.05 «Славянский базар в Витебске». Дневник. 10.20, 18.20 «Клан». Х/ф. 1-я с. 11.20 Королевская охота. 12.10 Гости в дом. 12.25 Бархатный сезон. 13.15 «Петля». Х/ф. 2-я с. 14.25 Окружающий мир. 15.15 «Д'Артангав и три пса». 15.40 «Девочка и океан». 16.05 «Оставалась душа его здесь». Д/ф. 16.30 Концертный сезон. 17.00 Интеграция — евростиль. 17.30 Судьба моя и надежда. 19.20 «Сегодня с вами...» Директор комплекса внешкольной работы «Золак» И.Петрович. 19.55 Белорусский хит-парад. 20.00 Сделано в Беларуси. 20.15 Криминальная хроника. 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.55 «Отбой». 22.15 «Анатомия любви». Х/ф. 23.55 Крок-2. 00.40 Акколада.

**ОРТ**  
08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 00.00 Новости. 08.15, 17.20 «Роксолана — пленница султана». 09.00 Америка — Таратутый. 09.30 Пока все дома. 10.20 Домашняя библиотека. 10.25, 18.30 «Эти забавные животные». 11.15 «Вместе». 14.20 «Невероятные приключения Джонни Квеста». 14.45 Классная компания. 15.15 Волшебный мир, или Синема. 15.40 «Лето наших надежд». Х/ф. 16.10 ...До шестнадцати и старше. 16.30 Вокруг света. 18.00 Погода. 18.05 Час пик. 19.00 Человек и закон. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.35 «Ураган». Х/ф. 22.55 Баскетбол. Чемпионат мира. Сборная России — сборная Югославии. 00.10 Программа передач.

**РОССИЯ**  
06.30, 10.00, 16.00, 19.00, 22.45 Вести. 07.00, 23.05 Дежурная часть. 07.15 Товары — почтой. 07.20 Мир здоровья. 07.30 Деньги. 07.45 «Волшебное кольцо». 08.05 Православный календарь. 08.10 Вовремя. 08.35 Сам себе режиссер. 09.05, 19.35 «Санта-

Барбара». 10.30 Совершенно секретно. 13.35 «Зеркало для героя». Х/ф. 2-я с. 14.45 Мультфильм. 15.00 «Башня». 15.30 «Первые поцелуи». 16.30 «Славянский базар в Витебске». 16.40 Прогноз погоды. 16.45 Кроссворд. 17.10 «Лабиринты и чудовища». Х/ф. 20.35 «Притворщик». 21.25, 23.20 «Славянский базар в Витебске». Открытие фестиваля. 00.25 Подиум д'арт. 00.50 Прогноз погоды. 00.55 «Презрение». Х/ф.

**КУЛЬТУРА**  
07.00 Программа передач. 07.05, 13.00, 19.30, 23.00 Новости культуры. 07.25 «Мужской разговор». Х/ф. 09.00, 11.00, 15.00, 17.00 Новости. 09.05 Миф Д.Покровского. 09.50 Два Владимира в поисках света. 10.10 Академия спорта. 10.30 «Океаны времени и любви». 11.05 Русская усадьба. 11.30 Программа передач. 11.35 «Искусство эпохи Возрождения». 12.15 Дуэт из оперы «Иоланта». 12.30 Правдивая высота Л.Лавлинского. 13.15 Вместе с Фафалей. 13.30 «О Михаиле Зощенко». 14.15 Поговорим о Малом... 15.05

Мультфильмы. 15.55 «Лукоморье». 16.15 Живое дерево ремесел. 16.20 Играет оркестр «Филармония наций». 16.40 «Время, портреты, судьбы». 17.05 «2003». 17.10 «Авангард». 17.25 «Мысли о Рихтере». 18.05 Новое кино. 18.35, 19.50 «Избранное-2000». Ч.1-я и 2-я. 19.10 Чудо-сказка. 20.45 После новостей... 21.05 «Преступление и наказание». Х/ф. 1-я с. 23.20 Программа передач.

## СНІД набірае ахвяры

Яшчэ 5 чалавек, заражаных ВІЧ-інфекцыяй, выявілі медыкі ў Магілёўскай вобласці ўсяго за адзін тыдзень.

У вобласці цяпер 65 чалавек — носьбітаў жэлівага віруса, і 14 з іх — ахвяры гэтага года. Спецыялісты мясцовага цэнтра прафілактыкі СНІДу адзначаюць, што павялічылася колькасць выпадкаў, калі заражэнне СНІДам адбываецца палавым шляхам, і ўсё часцей смяротны вірус спадарожнічае венерычным хваробам.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

## 10 тысяч фальшывых долараў

Супрацоўнікі Добрушкага раёна Гомельскай вобласці выявілі беспрэцэдэнтную суму фальшывых грошай — адразу 10 тыс. долараў.

Трое затрыманых — прыехалі на аўтамабілі BMW з Расіі, адзін з іх рускі, двое — чачэнцы. Яны вярталіся праз Беларусь дадому, у Калінінградскую вобласць. Спыніўшыся на трасе каля прыдарожнага кафэ, яны збіраліся расплаціцца за заказ соценнай купюрай.

Пільнасць праявіла прадавец. Пад выглядам, быццам ёй трэба размяняць грошы, яна накіравалася адразу на пост дарожнай міліцыі, размешчанай непадалёк. Супрацоўнікі міліцыі адзначаюць вельмі высокую якасць падробкі.

БелаПАН

## СУБОТА

### 1 жніўня

**БТ**  
07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00, 15.00 Новости. 08.20 «Четыре танкиста и собака». 09.15 Здоровье. 09.50 Сущность. 10.15 Телевизионный Дом кино. 10.45 «Все нормально, мама!» 11.20 Компьютерный полигон. 11.40 Вершина мира. 12.05 Сделано в Беларуси. 12.20 «Двое под одним зонтом». Х/ф. 13.50 Четвертое измерение. 14.15 Телеспорт. 15.20 «Юбилейные концерты народного артиста Беларуси М.Казинца». С.Рахманинов. Концерт №2 для фортепиано с оркестром. Солист — народный артист СССР Н.Петров. 16.00 «Древо жизни». 16.25 «Это моя работа». 17.00 «Точка отсчета». Х/ф. 18.35 Белорусский хит-парад. 18.50 «Пепел сожженной деревни». 19.00 «Магистр кукольного театра». 19.50 М.Равель. «Пробуждение». 20.05 Ток-шоу «Карамболь». 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.50 «Святой год». Х/ф. 23.25 Третий тайм. 23.45 Видимое/невидимое.  
**ОРТ**  
07.00 «Чертова дюжина». Х/ф. 08.30

## НЯДЗЕЛЯ

### 2 жніўня

**БТ**  
07.00 Доброе утро, Беларусь! 08.00, 15.00 Новости. 08.20 «Четыре танкиста и собака». 09.15 Все про все. 09.40 Туробъектив. 10.05 «Все нормально, мама!» 10.40 Арсенал. 11.05 Белорусский дом. 11.35 Навстречу. 12.25 «Посни моря». Х/ф. 13.40 Олимп. 13.55 Сельчане. 14.20 «Золотые ключи». 15.20 «Предназначено судьбой — море». 16.00 АРТ-клуб. 16.35 Теленавигатор. 17.00 Приглашение. 17.55 Футбол. Чемпионат Беларуси. «Торпедо» (Минск) — «Динамо» (Минск). 18.45 Колыбельная. 20.00 Резонанс. 20.50 Телебарометр. 21.05 Стадион. 21.30 «Персона». Х/ф. 23.00 Премьера песни. 23.15 «В джазе только девушки». 23.45 «Бархатный сезон».  
**ОРТ**  
07.00 «Ах, ведевилы, ведевилы...». Х/ф. 08.15 Лотто-Миллион. 08.30, 15.40, 16.05 «Дисней-клуб». 09.00, 14.00, 00.20 Новости. 09.10 «Непутевые заметки». 09.30 Пока все дома. 10.10 Утренняя звезда. 11.00 Армейский мага-

# «Крымiнальная норма» Мiнска: 60 злачынстваў у суткi

Мiнская мiлiцыя падвяла вынiкi сваёй працы за першыя шэсць месяцаў бягучага года. Здаецца, гэтыя вынiкi яе задавальняюць.

За паўгоддзе ў Мiнску было зарэгістравана 10.774 злачынствы, што на 3 працэнты меней, чым за першыя шэсць месяцаў мiнулага года. Але падвысілася колькасць цяжкіх злачынстваў — цялесных пашкоджанняў, згвалтаванняў, злосных хуліганстваў. Яны склалі больш за палову ўсіх злачынстваў.

Тым не менш мiлiцыянты захоўваюць аптызм — іх радуе даволі высокая раскрывальнасць. Згодна мiлiцэйскай статыстыцы, раскрываюцца тры з чатырох зарэгістраваных злачынстваў.

За першае паўгоддзе ў Мiнску было зарэгістравана 70 наўмысных забойстваў, 36 згвалтаванняў, 525 рабаванняў. У сярэднім штодня ўчынялася 60 злачынстваў.

Больш за 40 працэнтаў ўсіх злачынстваў складаюць крадзяжы. З аднаго боку, гэта, канешне, кепска — людзi так i не навучыліся абараняцца ад злодзеяў. З другога боку, калi дагатуль ёсць што красцi, дык можа i не такая бедная наша краiна?

За незаконныя валютныя аперацыi былі пакараныя больш за 2 тысячы чалавек, з iх сплганiлi амаль 75 тысяч амерыканскiх долараў, 16 тысяч нямецкiх марак, калiа 6 мiльярдаў беларускiх рублёў. З абароту было выведзена



38 тысяч фальшывых долараў i паўтара мiльёна беларускiх рублёў.

На дарогах Мiнска за шэсць месяцаў ДАi зафіксавала 440 тысяч парушэнняў. У прыватнасцi, амаль 4 тысячы кiроўцаў раз'язджалi па горадзе ў нецвярозым стане. Адбылося 330 дарожна-транспартных здарэнняў, у якiх загінула 40 i пацярпела 338 чалавек.

Намеснiк начальнiка мiнскай мiлiцыi Iосiф Мiхалкевіч лiчыць,

што сiтуацыя ў горадзе стала больш спакойная. Так яно цi не — лепей за ўсё гэта могуць вызначыць толькi самi жыхары Мiнска. Пакуль што мiлiцыя не карыстаецца папулярнасцю сярод менчукоў. Як сведчыць сацыялагiчнае апытанне, праведзенае ў траўнi лабараторыяй Андрэя Вардамацкага «НОВАК», мiлiцыi давярае толькi 27 працэнтаў жыхароў Мiнска, не давярае — 64 працэнты.

Расцiслаў ПЕРМЯКОЎ

## Страшная сіла цунамі

У Новай Гвінеі, паводле апошніх звестак, загінула больш за тры тысячы чалавек.

Прычынай стала магутнае цунамі.

Амерыканская газета *Christian Science Monitor*, працягваючы тэму цунамі, пералічвае самыя страшныя наступствы гэтай стыхіі ў гісторыі чалавецтва. Напрыклад, у 1896 г. цунамі, што абрынулася на Японію, забрала жыццi 27 тыс. чалавек. У 1755 г. на партугальскім узбярэжжы загінула каля 30 тыс. чалавек, прычым хваля нейкiм цудам абмiнула сталiцу — Лiсабон. Самае ж магутнае цунамі было ў 1883 г.: 36 тыс. жыхароў iнданезійскiх выспаў Суматра i Ява загінулі пад гiганцiкiмi хвалямі.

Дарэчы, да сённяшняга дня навукоўцы не прыйшлi да адзнай думкi аб прыродзе гэтай стыхiйнай з'явы. Найбольш распаўсюджаная тэорыя — цунамі ўзнікаюць у вынiку землятрусаў або вывяржэння падводных вулканаў. Аднак зафіксаваныя выпадкi ўтварэння гiганцкiх хваляў i тады, калi сейсмічныя станцыi не адзначылі нiякiх узрушэнняў зямной кары.

## Тайсан больш не будзе?

Былы чэмпіён свету па боксе ў цяжкай вазе Майк Тайсан звярнуўся да кiраўнiцтва Федэрацыi прафесійнага бокса за ўзнаўленнем сваёй баксёрскай лiцэнзiі.

Ён быў пазбаўлены лiцэнзiі пасля таго, як адкусiў частку вуха чэмпіёну свету Эвандэру Холифілду падчас фiнальнага бою ў Лас-Вегасе. Просьба Тайсана будзе разгледжаная ўжо ў лiпенi. Кiраўнiцтва Федэрацыi прафесійнага бокса мяркуе, што лiцэнзiя Тайсану будзе выдадзеная, бо з моманту iнцыдэнту на рынгу прайшоў ужо год.

### Рэкорд

## Апетыт на салодкі холад

За мiнулы год амерыканцы з'елi больш ўсіх марожанага ў свеце, пiша амерыканская газета *USA Today*. У сярэднім на кожнага амерыканца за 1997 год прыйшлося па 27 кiлаграмаў «айскрыма». На другiм месцы па з'яданню марожанага стаiць Аўстралiя — 24 кiлаграмы на душу насельнiцтва. I нарэшце Швецыя. Жыхары гэтай паўночнай краiны таксама аказалiся вялiкi аматарамi такога дэсерту. На кожнага шведа за мiнулы год прыйшлося цэлых 20 кiлаграмаў марожанага.

Алена СУРКО

## И друг пустыни знойной...

1999 год будет годом русского поэта Пушкина не только в Беларуси. Любят его и в Тунисе. В этой североафриканской стране создан официальный оргкомитет по подготовке к празднованию 200-летия со дня рождения Пушкина.

Правда, соответствующего президентского указа пока не было, зато в состав оргкомитета входят представители правительства, руководство министерства высшего образования Туниса, разнообразной тунисской общественности и, в частности, Тунисского института живых языков (прямо пророком был Пушкин — помните: «и назовёт меня всяк сущий в ней язык...»). Основными задачами комитета провозгласил популяризацию творчества гениального служителя муз, организацию выставок, семинаров, создание условий для успешного проведения торжеств, приуроченных к пушкинскому юбилею.

Сильно не афишируется, но весьма недвусмысленно намекается, что деятели культуры и политики Африки считают Пушкина «своим», имея в виду его африканских предков. Действительно, тот факт, что Пушкин — прямой потомок «арапа Петра Великого», не отрицается никем. Впрочем, он, что называется, налицо.

«Интерес к гениальной личности и творчеству Пушкина среди тунисцев в последние годы постоянно растет; сегодня он хорошо известен многим миллионам тунисцев», — заявил ректор Института живых языков И.Лабади. Кстати, в 13-миллионном Тунисе немногим более половины коренного населения умеет читать и писать. Сколько из них читают по-русски?

Вот уж, наверное, не предпологал поэт, что его будет читать не только «сын степей калмык», но и не менее гордый сын пустыни бербер, восседающий на верблюде.

Татьяна БОРИСГЛЕБСКАЯ

«Петушок — Золотой гребешок». 08.45 Слово пастыря. 09.00, 14.00, 17.00 Новости. 09.10 Домашняя библиотека. 09.30 «Утренняя почта». 10.05 «Каламбур». 10.40 Смак. 11.00 Возвращение Третьяковки. 11.25 «Ералаш». 11.45 «Впервые замужем». Х/ф. 13.25 «Цивилизация». 13.55 Программа передач. 14.20 Баскетбол. Чемпионат мира. Сборная Аргентины — сборная Испании. 15.15 В мире животных. 15.50 «Каникулы Бонициация». 16.15 Как это было. 17.15 Погода. 17.25 Джентльмен-шоу. 17.55 «В зоне особого внимания». Х/ф. 19.45 Сплойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.40 «Жандарм в юбке». Х/ф. 22.40 «Пули над Бродвеем». Х/ф. 00.35 Программа передач.

**РОССИЯ**  
07.00 «Три толстяка». Х/ф. 08.25 Прогноз погоды. 08.30 «Лабиринт». 08.55 Доброе утро, страна. 09.45 Кроссворд. 10.15 Почта РТР. 10.40 Любовь с первого взгляда. 11.05 Подиум д'арт. 11.35 Домашний очаг. 12.00 Неделя в Санта-Барбаре. 13.00, 19.00 Вести. 13.30 Люди и деньги. 14.00 Федерация. 14.50 Ваши любимые мелодии. 15.00 «Башня». 15.25 «Арена». 15.55 Футбол. Чемпионат России. «Зенит» (Спб.) — «Ротор» (Волгог-

рад). 17.55 Моя семья. 19.35 «Игра на миллионы». Х/ф. 21.25 Музыкальный ринг. 22.55 Адамово яблоко. 23.20 «Скорость». 23.35 Прогноз погоды. 23.40 «Любовные грезы Эдгара М». Х/ф.

**КУЛЬТУРА**  
09.00 Программа передач. 09.10 «Дорога к звездам». 10.10 «Розабелла и тролль». Х/ф. Ч.1-я. 10.35 Петербургский гурмэ. 10.55 «Александр Невский». Х/ф. 12.45 Ортодокс. 13.00, 21.00 Новости культуры. 13.15 «Крюгер». Д/ф. 13.40 «Графиня Эльвира». Х/ф. 14.30 Волшебный чемодан. 14.45 «Вспышка». 15.05 «Поэт в России больше, чем поэт». 15.30 «Тот там...» 16.00 Музыканты улыбаются. 16.30 «Личное дело». 17.00 Новости. 17.05 «2003». 17.15 «Блеф-клуб». 17.50 Микрофон включен! 18.05 «Дядя Ваня и другие». 19.00 Чудо-сказка. 19.10 Мультфильм. 19.20 «Хроники Святослава Рихтера». Д/ф. 20.40 Театр «Октазд». Г.Мацвявичюса. 20.55 Программа передач. 21.20 «Богема». 22.05 «Гамбринус». Х/ф.

**НТВ**  
07.00 «Сельская учительница». Х/ф. 08.45 Мультфильм. 09.00 Сегодня утром. 09.10 «Чистосердечное признание». 09.30 «Пойми меня». 10.00 «Конан». 10.45 От «Винта»! 11.00 Сегодня днем.

11.25 «Ошибка Тони Вендиса». Х/ф. 13.40 «Василиса Прекрасная». 14.00 На Играх доброй воли. 15.00 Сегодня днем. 15.15 Своя игра. 15.45 Суд идет. 16.40 «Полицейская академия». 17.30 Дог-шоу. 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 «Французский связной». Х/ф. 20.45 Куклы. 21.35 «Русское чудо». Х/ф. 23.00 «Про это». 23.40 Футбольный клуб представляет чемпионат России.

**НТВ+**  
**НАШЕ КИНО**  
09.00 «Как Иванушка-дурачок за чудом ходил». 10.30 «Неоконченная пьеса для механического пианино». 12.10 «Джужьбарс». 13.25 «Комедия давно минувших дней». 14.45 «Капитан Фракасс». 2 серии. 17.00 «Наш дом». 18.35 «Сватовство гусара». 19.40 «Калина красная». 21.25 «Орел и решка». 22.45 Завтра в программе.

**МИР КИНО**  
09.30 Сегодня в программе. 09.35 «Солдат удачи, ЛТД.». спецназ». Д-13. 10.20 «Шериф городка Уорлок». Д-13. 12.20 «Виндзорский протокол». Д-17. 14.00 «Жизнь в забвении». Д-13. 15.30 «Ярость». Д-13. 17.25 «Ночные грехи». Д-17. 3-я с. 18.10 «Дом 11 по улице Харроухаус». Д-13. 19.45 «Биокупол». Д-13.

рад-алле. 13.30 «Любовные истории, которые потрясли мир». Д/ф. 14.00 «Русский век». 14.30 На Играх доброй воли. 15.15 «Ключи от форта Байяр». 17.05 «Полицейская академия». 18.00, 21.00 Сегодня вечером. 18.40 «Французский связной-II». Х/ф. 21.35 «Интердевочка». Х/ф.

**НТВ+**  
**НАШЕ КИНО**  
09.00 «Ученик лекаря». 10.10 «Наш дом». 11.45 «Калина красная». 13.25 «Орел и решка». 14.50 «Мертвый сезон». 2 серии. 17.00 «Ищите женщину». 2 серии. 19.25 «Самогонщики». 19.45 «Змеелов». 21.15 «Большой капкан, или Соло для кошки при полной Луне». 22.45 Завтра в программе.

**МИР КИНО**  
09.30 Сегодня в программе. 09.35, 17.15 «Ночные грехи». Д-17. 3-я и 4-я с. 10.20 «Биокупол». Д-13. 11.55 «Приключение «Посейдона». Д-13. 13.50 «Черная вдова». Д-17. 15.30 «Робин Гуд». Д-13. 18.00 «Бандолеро!». Д-13. 19.45 «Калифорнийский покер». Д-17. 21.30 «Кто есть кто». Д-17. 23.15 На съемочной площадке фильма «Клиент». 23.35 «Клиент». Д-13.

**СПОРТИВНЫЙ КАНАЛ**  
08.00 Спортконтель. 08.30 Аэробика. 09.00 Игры Добрай Воли. 11.00, 14.00, 20.45, 23.45 Новости. 14.15 Футбол. Чемпионат России. «Жемчужина» — «Спартак». 15.55 «Футбольный клуб» представляет чемпионат России. 16.30 Шахматное обозрение. 17.00 На Играх Добрай Воли. «В прямом эфире Нью-Йорк». 19.00 Игры Добрай Воли. В перерыве: Программа передач. 23.55 Баскетбольное обозрение WNBA. 00.30 Журнал ФИФА.

**МУЗЫКА**  
**ДЕНЬ ЗАРУБЕЖНОЙ МУЗЫКИ**  
07.00, 13.00, 19.00 Прогноз погоды. 07.05, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.05, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.05, 20.00, 22.00, 23.00, 00.00 Музыка из-за бугра. 21.00 Жизнь за бугром.

**8-И КАНАЛ**  
15.00 Программа с Риком Реннером. 15.30 «Каченка и призраки». 2-я с. 17.00 Мультпланета. 18.15 Владимир Пресняков. 18.30 «Космический патруль». 19.55 Автомобили и запчасти. 20.00 «Исчезнувшая в ночи». Х/ф. 2-я ч. 21.30 Вечарница. 21.45 Новости «К-видео». 22.15 Воскресный фильм.